

SAYI 07 | 6-21

Canan Tan: Gidip
görmediğim yerler
hakkında kitaplarımda
tek satır yazmam.

Benim okurlarım biraz fanatiktir

» Her zaman en çok satan yazarlar arasında olan Canan Tan, kariyerinin 25'inci yılını iki yeni kitapla karşılıyor: "Bu saatten sonra bana Nobel vermezler. Okurlarımın övgüsünden fazlasına gerek yok." Nazlı Berivan Ak'ın röportajı 8'de

Artun Ünsal: Bir
Boğaz'ı yaşatmak
 isteyenler var bir
 de 'kullanmak'
 isteyenler.

Artun Ünsal'dan 44 Boğaziçi portresi

» Artun Ünsal yeni kitabı *Boğaz'ın İnsanları*'nda 'ünsüz' hayatların da ne kadar ilgi çekici olabileceğini gösteriyor. Ayrıca her türlü olumsuzluğa rağmen kaybolmayan Boğaz mozağini hatırlatıyor. Sibel Oral'ın röportajı 7'de

Film müziğinde amaç destan yazmak değil

» Deniz Cuylan bu yıl İstanbul Film Festivali'nde En İyi Müzik Ödülü'nü kazandı. Ayrıca iki yeni Netflix dizisi *Pera Palas'ta Gece Yarısı* ve *Rise of Empires*'in müziği ona emanet. Alper Bahçekapılı 16'da

6'da
Çevre bilincini, sanat sevgisini ve dostluğu öne çıkaran çocuk kitaplarından bir seçki

Geçen yıl 16 milyona yakın kitap sattık

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Genel Müdürü Ahmet Salcan: 2020 yılında 2 bin 381 başlıkta 17 milyondan fazla kitap bastık, 16 milyona yakın satış yaptık. Ama hiçbir kitaba 'çok satar' diye yaklaşıyoruz. Önemli olan kalıcılık." Damla Karakuş konuştu 4'te

Ahmet Salcan:
"Tekrar basımlarla
beraber yılda yaklaşık
2 bin 500 kitap
yaymıyoruz."

KİTAP • DİJİTAL PLATFORM • SİNEMA • TİYATRO • SERGİ • KONSER • MÜZİK

Yerli dijital dizilerin sezonu

Netflix yeni sezonda dokuz yeni yerli diziyi ekrana taşıyacak. Exxen ve BluTV'de de dörder yapım yolda. Yenilerin de katılmasıyla birlikte dokuz platform yerli dizi üretecek. Burak Sakar yazdı 12'de

Atiye Netflix'te üç
sezon oynadı.

İllustrasyon: Sol Cotti

Oksijen'in Spotify sayfasında bu hafta da hem dünyadan hem Türkiye'den en iyi ve taze şarkılar yer alıyor. Ayrıca 10 funk klasiğinden oluşan bir liste hazırladık. 15'te

Daha mutlu
bir hayatın
ilhamı
ağaçlarda

ELİF TANRIYAR

Fakabasmaz
Zihni adlı bir
fevkalbeşer
mahluk!

TUNA KİREMITÇİ

'Kişisel bir
sorun'dan
Nobel'e
giden yol

YEKTA KOPAN

Tek eşli
bir hayatı
istemiyorum,
ne okuyayım?

ASLI PERKER

Gılgamış nihayet depodan çıkıyor

İnsanlık tarihinin ilk yazılı ürünü → Gılgamış tabletlerinden biri, mahkeme kararıyla ABD'den Irak'a iade ediliyor. Paha biçilemez bu tabletlerin birçok kopyası Türkiye'deki müzelerin depolarında duruyordu. Artık sergilenmeleri için hazırlıklar başladı. Pınar Çelikel'in haberi 9'da

Alevlerin içinden fırlayan hikayeler

Netflix'teki iki belgesel, *Fire in Paradise* ve *Yangın Kovalayanlar* Türkiye ile beraber tüm dünyayı saran yangınlara karşı verilen mücadeleyi anlatıyor. 11'de

PODCAST

Mutfaktan gelen sesleri duyuruyor

İstanbul'un popüler mekanlarının yemek ipuçlarının konuşulduğu *Mutfaktan Sesler*, tam bir sesli gastronomi ansiklopedisi. Şefler ve işletmeciler de programa konuk oluyor. Selim Karakaya 2'de

SİNEMA

Bütün filmler püfür püfür

Açık hava sinemalarına büyük rağbet var. İstanbul ve İzmir'de ağustos ayı boyunca sekiz mekanda her zevke hitap eden 43 film gösterilecek. 3'te

Sessions V sergisinden Rıdvan Aşar'ın
Tahakküm / Domination adlı işi.

SANAT

Genç isimlere destek sergisi

Eserleri 300'ün üzerinde aday arasından seçilen 19 genç sanatçı, Sessions V sergisinde insan merkezli yaşamın çıkmazlarına eleştirel bakış getiriyor. Nazlı Pektaş 10'da

MÜZİK

Spotify'da ilk 10'un yarısı Billie Eilish

İlk albümüyle beş Grammy alan Billie Eilish, genç kuşağın en büyük yıldızı. Geçen hafta çıkan ikinci albümü *Happier Than Ever*'dan beş şarkı ABD Spotify'da ilk 10'a girdi. 15'te

FT yazarları neler okuyor?

Financial Times belki de tatile çıkmaya hazırlanan önde gelen yazarlarını seferber ederek okurları için bambaşka alanlardan “yaz kitapları” listeleri hazırladı. Bir kısmı dilimize de çevrilmiş olan kitapları Oksijen okurları için derledik.

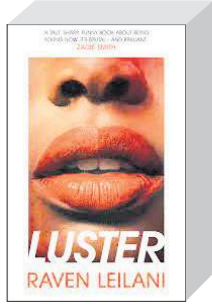
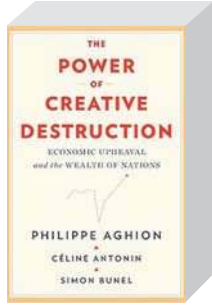
Yayın yönetmeni pandemi için öneriyor

Financial Times’ın Genel Yayın Yönetmeni Roula Khalaf’ın bir numaralı önerisi, Michael Lewis’in yazdığı *The Premonition: A Pandemic Story* (Basiret: Bir Pandemi Öyküsü) oldu. Kitap, yıllarca Covid benzeri bir krize hazırlanan ancak politikacılar ve bürokratlar tarafından sürekli engellenen bir grup Amerikalı bilim insanı ve doktorun inanmadıkları politikalara nasıl direndiklerini anlatıyor. Kitap henüz Türkçeye çevrilmedi ancak Lewis’in diğer kitaplarına dilimizde de ulaşmak mümkün.

Martin Wolf’tan ekonomi kitapları

Ekonomi kitapları listesini hazırlayan Financial Times ekonomi baş yazarı Martin Wolf, ilk sıraya London School of Economics ve Collège de France’dan Philippe Aghion’ın yazdığı *The Power of Creative Destruction*’ı (Yaratıcı Yıkılığın Gücü) koymuş. 20. yüzyılın önde gelen iktisatçılarından Joseph Schumpeter’in yaratıcı yıkıcılık kavramını derinleştiren kitap, üç temel üzerine kuruldu: 1. Büyüme sürecinin merkezinde yenilik ve bilginin yayılması vardır. 2. Yenilikçilerin temel motivasyonu kazanç getiren bir tekel haline gelmektir. 3. Eski olan, kendisini tehdit eden yeniliğe karşı savaşmaya hazırdır.

Wolf, Ryan A Bourne’ı yazdığı *Economics in One Virus* (Tek Virüste Ekonomi) kitabını da “mükemmel bir çalışma” diye tanımlamış. Bourne, pandeminin gündeme getirdiği sorunlara iktisat teorilerinden ilham alan fikirlere yaklaşmış.

Yazlık romanlar

Yazın roman okunur” diyenler için FT’nin kitap editörlerinden Laura Battle’nın hazırladığı listenin ilk kitabı, *Luster* (Tutku). ABD’li yazar Raven Leilani’nin ilk romanının baş karakteri Edie,

“prekarya” adı verilen nispeten yeni sınıfa mensup, siyah bir genç kadın. Edie ile zengin ve beyaz Leilani arasındaki ilişkiyi işleyen kitap ABD’nin tarihsel ırk gerilimlerine bir de jenerasyon perspektifi ekliyor.

Yine Battle’ın listesine yer alan *Klara and the Sun*, Japon asıllı İngiliz yazar Kazuo Ishiguro, 2017’de Nobel aldıktan sonraki ilk romanı. Ishiguro, sıra dışı gözlem yeteneğine sahip bir yapay zekâ ürünü Klara’nın onu dükkandan alıp eve götürürken Güneş ile iletişimini anlatıyor.

İlgi çekici edebiyat önerileri arasında geçen ay koltuğundan olan Binyamin Netanyahu’nun babası Benzion Netanyahu’nun Cornell Üniversitesi’ne ailesiyle yaptığı kurmaca ziyareti anlatan, Joshua Cohen imzalı *The Netanyahus* (Netanyahular) ve Gwendoline Riley’in anne-kız gerilimini yaratıcı bir dille anlattığı *My Phantoms* (Benim Hayaletlerim) yer alıyor.

Kurgu dışı edebiyat tavsiyelerinden Dostoevsky in *Love: An Intimate Life* (Aşık Dostoyevski: Samimi Bir Yaşam) klasik bir biyografi değil. Ancak Alex Christofu büyük romancının yaşamına damga vuran hapis, sara krizleri, kumar bağımlılığı, yoksulluk ve şöhreti “iz bırakıcı bir anlatımla” dile getirmiş.

İki iyi haberci kitabı

Gazetenin baş uluslararası ilişkiler yazarı Gideon Rachman’ın listesinin başında, Severine Autesserre’in Oxford Üniversitesi Yayınları’ndan çıkan *The Frontlines of Peace* (Barış Cepheleleri) kitabı yer aldı. Uluslararası barışı koruma operasyonlarının bölgeden kopukluk, yerel bilgi ve empati eksikliği nedeniyle nasıl başarısız olduğunu çarpıcı röportajlarla gözler önüne seriyor. Kitapta Demokratik Kongo Cumhuriyeti’nden Haiti’ye çok sayıda ülkeden başarısızlık öyküleri var. Rachman’ın bir diğer önerisi ise BBC muhabiri Nick Bryant’ın kaleme aldığı ve Trump’ın bir “sebepe değil sonuç olduğunu” savunan *When America Stopped Being Great* (Amerika Ne Zaman Büyük Olmaktan Vazgeçti) kitabı var.

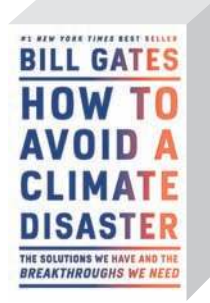
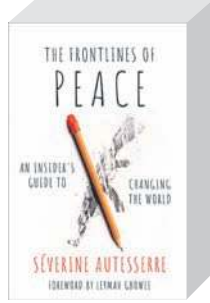
Dinler tarihi ve iklim

Çevre kitaplarını, daha ziyade iş yaşamı yazılarından tanıdığımız Pilita Clark seçmiş. Tercihleri arasında din tarihi profesörü Philip Jenkins’in *Climate, Catastrophe, and Faith* (İklim, Katastrofe ve İnanç) adlı kitabı öne çıkıyor. Jenkins geçmişteki iklim değişikliklerinin Protestanlık, Budizm, İslam üzerinde ne gibi etkileri olduğunu inceleyerek bugünkü iklim krizine bakmış. Listede Bill Gates’in yazdığı *How to Avoid a Climate Disaster* (İklim Felaketini Nasıl Engelleriz) ve bugüne dek dünyanın yüzeyini 2 milimetrelük bir tabakayla kaplayacak kadar beton ürettiğimizi anlatan, Mark Maslin imzalı *How to Save Our Planet* (Gezegeni-mizi Nasıl Kurtarırız) da var.

Simon Kuper’den spor kitapları

FT’nin spor kitabı önerileri de ülkemizde de Futbol Asla Sadece Futbol Değildir kitabıyla iyi tanınan Simon Kuper’den geliyor. Kuper, İskoçyalı eski Chelsea ve Everton oyuncusu Pat Nevin’in otobiyografisini öneriyor. *The Accidental Footballer* (Kazara Futbolcu), kitaplar ve indir müzikle futboldan daha fazla ilgilenen “işçi sınıfı çocuğu” Nevin’in dip notlarıyla renklenmiş.

ABD’li spor yazarı Howard Bryant ise Trump döneminde güç kazanan ırkçılığın spordaki tezahürünü *Full Dissidence* (Tam Muhalefet) kitabında anlatıyor. ●

Görünüşüm değil sorularım önemli

Doğuştan ender bir cilt hastalığı olan Myra, Hollywood starlarıyla röportaj yaparken hayat doluyor: “İnsanlar beni engelli biri olarak değil bir gazeteci olarak görüyorlar”

ZEYNEP ATMACA

Myra Ali 33 yaşında, Pakistan asıllı Londra’da yaşayan bir İngiliz. Doğuştan halk arasında Kelebek hastalığı diye bilinen kalıtsal epidermolysis bullosa hastalığına sahip. Bu rahatsızlık cildinde 2. derece yanığa eş değer, iyileşmesi imkansız yaralarla yaşamasına sebep olsa da, o hayattan ve özellikle ünlülerle röportaj yapmaktan çok büyük keyif alan bir gazeteci. Engelli kadınların diğer kadınlar gibi görülebilmesi için aktif olarak çalışan Myra, Oksijen’e konuştu.

Gazetecilik macerası nasıl başladı?

Hastalığımla ilgili bir yardım kuruluşunda gönüllüydüm. Bir gün ünlü bir yemek şefiyle röportaj yapılması için beni görevlendirdiler. Röportaja eşlik eden fotoğrafçı Spider Man’ın başrol oyuncusu Tom Holland’ın annesiydi ve beni filmin lansmanı için

yapılacak röportajlara dahil etti. Tom’la birlikte Samuel Jackson ve Jake Gyllenhaal’un da dahil olduğu oyuncu kadrosuyla konuştum, röportajın videosu sosyal medyada çok ilgi gördü. En büyük başarılarımdan birini de bir dergiyi beni Londra Film Festivali’ne Kırmızı Halı muhabiri olarak yollamalarına ikna ederek elde ettim.

Nasıl bir deneyimdi?

Kırmızı halı röportajları oldukça stresli oluyor. İlk işlerimden biriydi, tüm gün beklemekten çok yorulmuştum, aklımdaki tek şey The King filminin başrolü Timothée Chalamet’yle röportaj yapmaktı. O kalabalıkta Timothée’nin basın danışmanı beni uzaktan fark etti. O gün onunla tek konuşabilen bendim ve bu fırsat bana fiziğim farklı görünmeseydi verilmezdi.

Hastalığın günlük hayatındaki etkileri neler?

Cildimde oluşan yaralar acı verici olduğu için her gün ağrı kesiciler alıyorum. Her sene en az bir operasyon

geçiriyorum. Ellerimi zor da olsa hareket ettirebiliyorum, hatta yazılarımı klavye kullanarak yazıyorum.

Hep böyle pozitif midiniz?

Üniversiteden mezun olduğumda henüz hayat amacımı bulamadığımdan kontrol edemediğim şeylere odaklanıyordum, geleceğim, bir gün evlenip evlenemeyeceğim gibi. Yardım kuruluşlarıyla çalışarak hayata karşı minnettar olmam gerektiğini keşfettim, sanırım benim hayatımı değiştiren de bu oldu.

Genç kadınlara bir tavsiyeniz var mı?

Minnet duymak çok önemli, hayatın neresinde olursanız olun yerinizde olmak isteyen biri her zaman vardır. Bir de hırslı ve azimli olmaktan korkmayın, büyük düşünün, imkansız sandığınız olasılıklara zihninizi açık tutun, böylece imkansızı mümkün kılabilirsiniz, benim için böyle oldu. ●

Türk aktörlerle röportaj yapmayı çok istiyorum

Tüm dünyadan yakışıklı ve ünlü aktörlerle röportaj yapmanızı ünlüsünüz Türkiye’den görüşmek istediğiniz bir isim var mı?

Türk aktörleriyle röportaj yapmayı çok isterim, Türk dizileri tüm dünyada çok ilgi görüyor. İnsanlar anlamadıkları bir dilde kendilerini aktörlerin oyunculuklarına kaptırıyor. Burak Özçivit’le röportaj yapmayı çok istiyorum, listede Akın Akınözü ve Serkan Çayoğlu da var.

Seyahat, gastronomi, masal, spor, ekonomi, teknoloji, iş dünyası. Hayatın içinde ne varsa, podcast yayınlarında da var

SELİM KARAKAYA

@turkcepodcast

We Study Billionaires

Finans dünyasının milyarderleriyle yapılan özel röportajlar. Bu isimlerin yatırımları üzerine yoğunlaşan her bölüm, sektörlere göre avantajlar ve kırılma noktaları ile örnek çalışmalara dönüşüyor. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Mutfaktan Sesler

Tam bir sesli gastronomi ansiklopedisi. Şeflerden, mekan işletmelerine kadar uzanan geniş bir konuk listesi ile İstanbul’un en popüler mekanlarının mutfak hikayelerini ve usta aşçıların ipuçlarını öğreniyoruz. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Ha Geldi Ha Gelecek

Aykut İbrişim ve konukları, teknolojinin insan hayatını ve

geleceğini nasıl etkilediğini tartışıyor. Sana gerçeklik, yapay zeka, şeylerin interneti ve daha fazlası. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Sinan Güler’le Soyunma Odası

Aktif sporculuğu devam ederken, eğitim projeleriyle de dikkat çeken deneyimli basketbolcu Sinan Güler hazırlıyor.

Sporcuların müsabakalara uzanan yolculuklarının arka planını ve zorlu süreçleri öğreniyoruz. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Kahverengi Yol Panoları

Türkiye’nin kültürel zenginliği için bir keşif yolculuğu. Emrah Kolukısa her bölümde akademisyenlerden gezginlere önemli isimlerle kültürel varlıklarımızı ve tarihimizin günümüze yansı-

malarını konuşuyor. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google, Youtube

Bizim Çocuklar Radyo Tiyatrosu

Radyo Tiyatrosu bu defa çocukların elinde. Keloğlan’dan Pinokyo’ya klasik masalları Kadıköy Belediyesi Halis Kurt-ça Çocuk Kültür Merkezi “Bizim Çocuklar Radyo Tiyatrosu Ekibi” canlandırıyor. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google ●

Edip Akbayram'dan maNga'ya; Sagopa Kajmer'den Pentagram'a 24 sanatçı ve grubun sahne alacağı Kuzey Fest Tema Vakfı'nın "Yaşamı Yeniden Yeşerteceğiz" sloganı ile, 6-7-8 Ağustos'ta Sinop'ta. Biletler Biletix'te.

Venedik'in *en heyecan verici filmleri* Netflix'ten

Bu yılki Venedik Film Festivali'nde üç yönetmenin yeni yapımları öne çıkacak. Ana Yarışma'da Penelope Cruz'un iki filmi var, biri Antonio Banderas'la

Cannes Film Festivali filmleri ve sonuçları halen konuşulurken Venedik Film Festivali zamanı geldi bile. Geçtiğimiz hafta açıklanan program, Cannes gibi heyecan yaratmadı. 1-11 Eylül'de gerçekleşecek festival, açılışını Pedro Almodovar'ın son filmiyle yapacak. Jüriye başkanlık edecek isimse *Parazit*'le toplamadık ödül bırakmayan yönetmen Bong Joon Ho olacak.

Başlarken Venedik programı Cannes kadar heyecan yaratmadı desek de yolunu gözlediğimiz üç yönetmen festivale damgasını vuracak gibi. Açılış yapacak Almodovar, *Madres Paralelas* adlı yeni filminde başrolü, fetiş oyuncusu Penelope Cruz'a

vermiş yine. Madrid'de bir hastanede aynı gün doğum yapan üç kadının paralel şekilde ilerleyen yaşamlarına şahitlik edeceğimiz film, programın kağıt üzerinde en heyecan veren yarışmacılarından.

Cannes'dan Venedik'e

Penelope Cruz'un bir diğer filmi *Competencia Oficial* de Ana Yarışma'da. Üstelik partneri Antonia Banderas! Zengin bir iş insanının, ünlü bir yönetmen-den film çekmesini istemesinin hikayesini anlatan filmin yönetmeni Arjantinli Gaston Duprat. Cannes'ın

Netflix filmlerini reddetmesiyle Venedik'e gelen ve *E Stata La Mano Di Dio* ve *The Power of the Dog* programın merak uyandıran diğer iki filmi. Bunlardan ilki, tüm filmlerinde kurduğu büyüleyici dünya aklımızı başımızdan alan Paolo Sorrentino'nun filmi, 80'ler Napoli'sinde geçen bir büyüme hikayesi anlatıyor. Kendisi de Napolili olan yönetmenin çocukluğundan izler taşıdığı söylenen filmini heyecanla bekliyoruz.

The Power of the Dog da Piano'nun usta yönetmeni Jane Campion'ın yeni filmi. 2009'da yönettiği *Bright Star*'dan sonra *Top of the Lake* dizisiyle hayranlarını sevindiren Campion, yeni filminde Amerikan kırsalını fona yerleştiriyor. 1920'lerin Vahşi Batı'sında çiftçilik yapan iki kardeşin hikayesini anlatı-

yor. Ne anlatırsa iyi anlatan Campion'u izlemeyi hasretle istiyoruz!

Chloe Zhao jüride

Bu üç yönetmen ve filmin dışında Pablo Larraín'in yönettiği *Spencer* da merak uyandıran filmlerden. Pablo Neruda ve Jackie Kennedy hakkında hayli farklı biyografik filmlere imza atan Larraín bu kez Prenses Diana'yı odağına alıyor. Kristen Stewart'ı Diana rolünde izleyeceğimizi de söylemeden geçmeyelim. Klasik biyografik filmleri bekleyenleri yine şaşırtacağına eminiz!

Geçen yılın Venedik galibi *Nomadland* olmuştur. Ardından birçok ödül alan ve Oscar'da da En İyi Film dahil birçok ödül kazanan filmin yönetmeni Chloe Zhao da bu yıl Venedik jürisinde. •

Penelope Cruz'un Antonio Banderas'lı filmi *Competencia Oficial* de Ana Yarışma'da

8 açık hava sinemasında 43 film

Normalleşme sürecinde açık havadaki aktiviteler önem kazandı. Açık hava sinemalarına da rağbet arttı. İstanbul ve İzmir'deki sekiz farklı açık hava sinemasında Ağustos ayında her türde film izlenebilecek

Maximum Uniq Açık hava'da

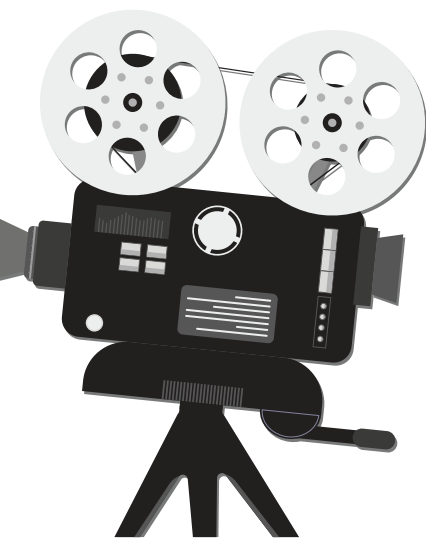
Ağustos'ta özel Oscar seçkisi ve ilk kez prömiyerini yapacak filmler arasında *The Man Who Sold His Skin* (8 Ağu.), *Apples* (15 Ağu.), *Quo Vadis Aida* (17 Ağu.), *Undine* (22 Ağu.), *Petite Maman* (24 Ağu.), *Supernova* (29 Ağu.) ve *The Courier* (31 Ağu.) var. Biletler Biletix'te.

Beykoz Kundura'da

Bir Yaz Gecesi Festivali, Ağustos ayını usta müzisyenlerin canlı performansları eşliğinde gösterecek sessiz filmlerle karşılıyor. 6'sında *East is West* (Canlı müzik: Gonca Feride Varol) 7 ve 14 Ağustos *Abwege* (Baba Zula), 8 ve 13 Ağustos *Sofa und Bett* (Korhan Futacı), 15'inde *The Peasant Woman of Ryazan* (Kolektif İstanbul). Biletler, beykozkundura.com adresinde

Kalamış Yaz Festivali'nde

Kadıköy Belediyesi'nin düzenlediği Kalamış Yaz Festivali'nde sekiz

film gösterimde.

Katharina Blum'un Çiğnenen Onuru (8 Ağu.), *Muhteşem Kadın* (11 Ağu.), *Persepolis* (15 Ağu.), *Serseri Mayınlar* (16 Ağu.), *Narayama Türküsü* (18 Ağu.), *Aşk Film-lerinin Unutulmaz Yönetmeni* (22 Ağu.), *Hair* (25 Ağu.) *Ay Carmela!* (29 Ağu.) Biletler Mobilite'te.

İstanbul Yelken Kulübü'nde

Kadıköy'deki İstanbul Yelken Kulübü açık hava sineması da ağustos ayını renklendirecek. 9'unda *La Dolce Vita*, 10'unda *The Father*, 12'sinde *Minari*,

Fişekhane'de bu ay dokuz farklı film gösterilecek

16'sında *Buena Vista Social Club*, 17'sinde *Arizona Dream*, 31'inde *Dreamland* izleyiciyle buluşacak. Biletler Biletiva'da.

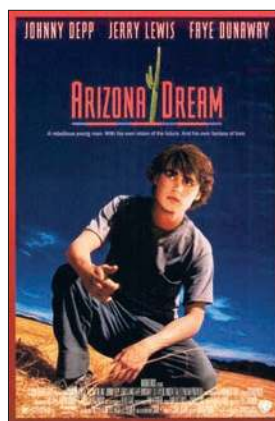
Swissotel Sultan Park'ta

Sinemaseverlere 2 Ağustos-20 Eylül arası her pazarı altı farklı film sunuyor. 9 Ağustos, *Organize İşler 2: Sazan Sarmalı*, 16 Ağustos, *Düzenbazlar Kulübü*, 23 Ağustos, *Charlie'nin Melekleri* gösterime giriyor. Biletler iki veya üç kişilik olarak Biletix'te.

Fişekhane'de

Bu sene faaliyete geçen Fişekhane'de Ağustos ayında dokuz farklı film izlenebilecek:

The Man Who Sold His Skin (6 Ağu.), *Pinocchio* (7 Ağu.), *Minari* (11 Ağu.), *Resistance* (13 Ağu.), *How to Be a Good Wife* (14

Ağu.), *Spirited Away* (18 Ağu.), *Blithe Spirit* (20 Ağu.), *Long Story Short* (21 Ağu.), *First Cow* (25 Ağu.) Biletler Biletix'te.

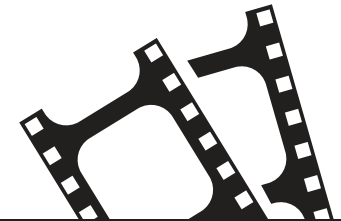
KüçükÇiftlik Park'ta

İstanbul'un en popüler açık hava mekanlarından biri olan KüçükÇiftlik Park bahçe sineması

3 Ağustos- 5 Ekim arası her salı farklı bir film gösterimi sunuyor. 10 Ağustos'ta *The Gentleman*, 17 Ağustos'ta *Bir Nefes Daha*, 31 Ağustos'ta *Rocketman* perdede olacak. Biletler Biletix'te.

İzmir Tarihi Havagazi Fabrikası'nda

İzmir'de bulunan Tarihi Havagazi Fabrikası Gençlik Yerleşkesi Sineması'nda bu ay üç film gösterime giriyor. Üstelik de ücretsiz! 11 Ağustos'ta *Kadın*, 18 Ağustos'ta *Suç Unsuru*, 25 Ağustos'ta *Yeni Baştan*. •

BOX OFFICE TÜRKİYE

HAFTANIN YENİ FİLMLERİ

Blackpink: The Movie / Yönetmen: Su Yee Jung, Oh Yoon-Dong / Oyuncular: Kim Jisoo, Jennie Kim, Lalisa Manoban / Belgesel-müzik

Kayıp Kız / Yönetmen: Vlad Feier / Oyuncular: Johnny Whitworth, Maurice McRae, Zazie Beetz / Dram-suç

Snake Eyes: G.I. Joe Origins / Yönetmen: Robert Schwentke / Oyuncular: Henry Golding, Samara Weaving, Ursula Corberó / Bilim kurgu-aksiyon

Lanetli Kardeş / Yönetmen: Sam Barrett / Oyuncular: Amanda Woodhams, Nicola Bartlett, Austin Castiglione / Gerilim

Yeşil Şövalye / Yönetmen: David Lowery / Oyuncular: Dev Patel, Alicia Vikander, Joel Edgerton / Fantastik-dram

Bir Daha Asla Kar Yağmayacak / Yönetmen: Malgorzata Szumowska, Michal Englert / Oyuncular: Alec Utgoff, Maja Ostaszewska, Agata Kulesza / Komedi-dram

En çok izlenenler (30 Temmuz-1 Ağustos)

FİLM	SEYİRCİ SAYISI
The Suicide Squad: İntihar Timi	35 bin 966
Hızlı ve Öfkeli 9	33 bin 2
Jungle Cruise	16 bin 587
Arınma Gecesi: Sonsuza Dek	15 bin 764
Black Widow	13 bin 88

Ece Dizdar ne izliyor, ne öneriyor?

En son rol aldığı *Aşk, Büyü*, vs filmi Ece Dizdar'a birçok ödül getirdi. Filmin festival yolculuğu da hâlâ sona ermiş değil. Dizdar ekranda da en son *Yasak Elma* dizisine katıldı.

Sinemada en son hangi filmi izlediniz?

Yakın zamanda İstanbul Film Festivali Ulusal Yarışma jürisinde olduğumdan dolayı son dönem yapılmış ve bu seçkiye alınmış 13 yerli filmi sinemada izleme şansım oldu. Aralarında Nesimi Yetik'in filmi *Dirlik Düzenlik* bahsetmek istedi-

ğim bir tanesi... Son derece iyi yazılmış ve iyi oynanmış üç kadın karakteri, diyaloglarının ve yarattığı atmosferin inandırıcılığı ile şahane bir seyirdi.

Dijital platformlarda en son ne izlediniz?

En son MUBİ'de *Paterson*'ı izledim. Biraz geç bir keşif oldu ama filme bayıldım...Beni çok sakinleştiren, şiir gibi bir film.

Hangi filmi merakla bekliyorsunuz?

Leos Carax'ın *Annette*'ini ve Emin Alper'in şu an çektiği yeni filmi.

Yılda ortalama 2 bin 500 kitap yayımlıyoruz

Yıllardır klasikleri okurla buluşturan köklü yayınevi Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları'nı, Genel Müdür ve Genel Yayın Yönetmeni Ahmet Salcan'dan dinledik

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Genel Müdürü ve Genel Yayın Yönetmeni Ahmet Salcan "İş Bankası Kültür Yayınları her alanda klasiklerde uzmanlaşmış bir yayınevidir," imajını oluşturduk" diyor. Yayınevi 2019'da kültür yayıncılığındaki 10 milyon satış rekorunu 2020'de egale etti. Salcan'a önümüzdeki günlerdeki projelerini sorduk.

İş Bankası Kültür Yayınları nasıl doğdu ve bugünlere nasıl geldi?

Yayınevimiz ülkemizin kültür ve sanat hayatına katkı için 1956'da kurulmuş ve Hasan Ali Yücel'in yönetiminde faaliyetine başlamıştır. Bu faaliyet 1956-2000, 2000-2005 ve 2005 sonrası olarak üç dönemde incelenebilir. Hasan Ali Bey döneminde yayın programı Atatürk ve Milli Mücadele ekseninde şekillenirken, sonrasında bu ivme kaybedilmiştir. 1956-2000 döneminde 443 başlıkta kitap yayımlanmıştır. 2000-2005 döneminde, genel okura hitap eden toplam 395 yeni kitap yayımlanmıştır. 2005'te ise yayınevi yeniden yapılandırılmış ve bu dönemde 4362 yeni başlık portföye eklenmiştir.

Sizin yayınevi maceranız nasıl başladı?

İş hayatına 1988'de İş Bankası Teftiş Kurulu'nda başlamış, 1992 yılında da istifa etmişim. Profesyonel hayata devam ederken, 1995'te iki ortak Homer Kitabevi'ni kurduk. 2005'te banka yetkilileri benimle görüşüp yayınevini

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Genel Müdürü ve Genel Yayın Yönetmeni Ahmet Salcan

Yayınevlerinin Hikayeleri: **Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları**

yeniden yapılandırmak istediklerini, eski İş Bankası olmam hasebiyle kurumu tanıdığımı, yayıncılığımın dolayı da sektörü bildiğimi söylediler. İşe başladığımda şirkette bir depocu, bir satış elemanı ve Genel Koordinatör kalmıştı. En fazla iki

yıl çalışır, ekibi oluştuktan sonra ayrılırdım, dedim. Tamam, dediler ama hayat bambaşka ilerledi. Kaldık, 16 yıl oldu. Yönetim kurulumuzun ve banka yönetiminin desteğini hissetmeseydik, bunları gerçekleştiremezdik. İlk defa bir yılda 500 bin kitap sattığımızda yayınevimizde pasta kesmiştik. Geçen yıl 16 milyona yakın kitap sattık ama o ilk pastanın tadını hiç unutamadım.

Hasan Ali Yücel'den bu yana değerli işler yapan köklü bir yayınevi İş Bankası Kültür Yayınları. Kendinizi sektörde nasıl bir konumda değerlendiriyorsunuz?

Cumhuriyet'imizin ve onunla özdeş İş Bankası'nın kurucu felsefesinin heyecanını hissetmek şarttır. Her iş gibi bu iş de kadro ve ekip işidir. Başarıyı getiren faktörler; yetkin ve istekli insanlarla çalışmak, hatırı işi yapmamak ve çalışanlara sorumluluk vermektir. Bunu istismar edenlerle de yolları hemen ayırmaktır. Arkadaşlarımıza söylediğim ilk cümle, "Sorumlu olduğunuz alanınızda dünyanın en iyi üretimini yapsanız da çok iyi bir satış kadronuz yoksa başarılı olamazsınız. Satış ve pazarla-

madan sorumlu Genel Müdür Yardımcımızın liderliğinde mükemmel bir ekibimiz var. Velhasıl, bu şirkette istişaresiz hiçbir iş yapılmaz.

İş Bankası Kültür Yayınları neler yapıyor bugünlerde? Projeleriniz hakkında bilgi verir misiniz?

Merkezimizi 1 Temmuz'a kadar kapatsak da üretimi kismadık, 2021'in ilk altı ayında 201'i yeni, 1473'ü de tekrar baskı olmak üzere toplam bin 674 başlıkta kitap yayımladık.

Gelecek projelerinizde okurları neler bekliyor?

Esprili olacak ama en yeni yazarımız Orwell. Bu yıl iki kitabının da ilk baskılarını 50'şer bin adet yaptık, tükendi. Yine aynı adette baskıya girdik. Hiçbir yazara bize geçmesi için teklifte bulunmuyoruz, mevcut yayınevinden ayrılmak istiyorsa görüşüyoruz. Etik davranmadıkları kanaatine vardığımız yerli telif ajanslarını tamamen tasfiye ettik. İyile-riyle çalışıyoruz. Çok sayıda projemiz var ama detaylandırmayalım.

Başarınızın kaynağı nedir?

Eleştirel akla sahip, sorgulayıcı bireylerin gelişimine katkı sağlamak misyonlarımızdır. Edebiyattan sosyal bilimlere ve tarihe uzanan

dizilerimizle "İş Bankası Kültür Yayınları her alanda klasiklerde uzmanlaşmış bir yayınevidir," imajını oluşturduk. Keza çocuk ve ilk gençlik dizilerimiz misyonumuzun en önemli parçalarıdır.

İş Bankası Kültür Yayınları yılda kaç kitap basıyor?

Baskı adedi önemli değildir. 250 bin bastığımız bir kitabın 150 bini stoklarınızda kalmışsa başarılı değilsinizdir. Üretim-satış projeksiyonunda optimum noktayı yakalayabilmek önemlidir. 2019'da ilk kez kültür yayıncılığında 10 milyon adet satışı geçerek rekor kırdık. Bu rekorumuzu 2020'de egale ettik. 2020 yılında, nitelikten ödün vermeden, 319'u ilk, 2 bin 62'si tekrar baskı olmak üzere 2 bin 381 başlıkta 17 milyon 104 bin 196 adet kitap yayımladık. 15 milyon 443 bin kitap sattık.

"Portföyümüzde 'çok satar' yazar yoktur, önemli olan kalıcılıktır"

Yayınevi olarak bir kitabın çok satacağının sinyalini nasıl alıyorsunuz?

Hiçbir kitaba "çok satacak" diye yaklaşmıyoruz. 5 yılda 1500 adet satamaya-çağını bildiğimiz bir kitabı da basıyoruz, çünkü o kitabın portföyümüzde olması gerekiyor. Portföyümüzde "çok satar" algısı yaratan yazar yoktur. Önemli olan kalıcılıktır.

Köklü bir yayınevi olarak ilk kitaplara bakışınız nedir?

Yayınevimizde 15 yetkin ve çok iyi editör çalışıyor. Tekrar basımlarla yılda yaklaşık 2500 başlıkta kitap yayımlıyoruz. Bu yoğunluktayken, ilk kitaplara gerektiği gibi ilgilenebilmek mümkün değil. Bunu açıkça ve üzülerek söylemek zorundayım. ●

ELİF'İN SEÇTİKLERİ: YENİ KİTAPLAR

etanriyar@gazeteoksijen.com

Edebiyat / Roman

Olgunluk Çağı Üçlemesi

Cem Akas

Can Yayınları

520 Sayfa

Bir ilişkinin dinamiklerinin ve zıvanadan çıkışının bireysel tanıklıklarla anlatımı olarak başlayan (*Balığın Esir Düştüğü Yer*); bir ülkedeki devrim hareketinin "belgesel"ine dönüşen (*Sönmemiş Kireç*); yüzyıllar boyunca dünyanın kaderini yönlendirmeye çalışan bir grubun galaksilerarası mücadelesinin tutanakları şeklinde bürünüp sonlanan (*Oyun İmparatorluğu*) bir distopya: *Olgunluk Çağı Üçlemesi*. Gelecek zamanda geçen ama bilimkurgu olmayan bu üçlemede Cem Akas, mikroskobik bakıştan teleskobik bakışa bir dizi mercek değişimi kullanan, taze bir dil ve alışılmadık bir kurguyla gergin ve karanlık bir dünya yaratıyor.

Yuvamıza Düşen Ateş

Kamila Shamsie

Çeviren: Canan Vaner

Kırmızı Kedi

288 Sayfa

Sadakatle aşkın karşılığında çaresizlik dolu bir burgaca sürüklenen göçmen bir ailenin yıkıcı sonuçlara gebe, yürek burkan hikâyesi... İsmâ, annelerinin ölümünün ardından yıllarca küçük kardeşlerine göz kulak olduktan sonra, Amerika'dan gelen rüya gibi daveti kabul etmiştir. Ama Londra'daki güzel, dık başlı kız kardeşi Aneeka ya da kendi hayalinin peşinde ortadan kaybolan erkek kardeşi Parvaiz hakkında endişelenmekten kendini alamaz. Cihatçı babalarının karanlık mirası Parvaiz'in aklına musallat olduğunda, İsmâ'nın en büyük korkuları doğrulanacaktır.

Polisiye

Beyaz Aslan - Kurt

Wallander Serisi 3

Henning Mankell

Çeviren: Fatoş Dilber

Ayrıksı Kitap

624 Sayfa

İşveç'in huzurlu güney bölgesinde genç bir kadın ölü bulunur. Bu cinayeti soruşturmak üzere Kurt Wallander ve ekibi görevlendirilir. Soruşturmada derinlere inildikçe Güney Afrika istihbaratının ve eski bir KGB ajanının dâhil olduğu korkunç bir suikast planı ve Güney Afrika'nın karanlık ırkçı dünyası çıkar ekibin karşısına.

Fantastik

Yedi Krallık Şövalyesi

George R. R. Martin

Çevirenler: Alican

Saygı Ortaç, Emre

Aygün

Epsilon Yayınevi

Taht Oyunları'nın Tyrion Lannister'ı ve Podrick Payne'inden tam bir asır önce, Westeros topraklarını iki cesur kahraman arşınlamaktadır: Sör Uzun Duncan ve küçük yaverı Yumurta. Asıl adı Aegon Targaryen olan yaver, ejderha kanı taşımaktadır ve bir gün kral olacaktır. *Yedi Krallık Şövalyesi*, Targaryen soyunun Demir Taht'ı elinde tuttuğu bir çağda geçerken George R. R. Martin'in henüz tamamlanmamış bşayapıtı Buz ve Ateşin Şarkısı serisinin üç öncül novellasını ilk kez bir araya getirirken, Gary Gianni'nin 160'tan fazla illüstrasyonu hayat buluyor.

Gezi

Urfa - Bir Ahir Zaman

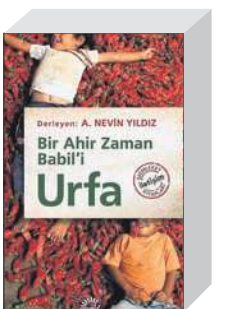
Babil'i

Derleyen: A. Nevin Yıldız

İletişim Yayıncılık

336 Sayfa

Bir Ahir Zaman Babil'i: Urfa, bu kadim şehrin ayrı dünyalar içinde yaşayan aşiretleri, farklı hayat tarzları, kültürleri vs. ile bir Babil olduğunu gösteriyor. Yoksulluktan kurtulma mücadelesi ve kalkınma; "ağaşeyh-devlet" üçlü dinamiğinin basıncı altındaki siyasi mücadeleler; zengin aşiret coğrafyası; "peygamberler şehri payesi" ve dindarlığın yaşayan görünümü; kadınlar ve kadın hareketi; sıra geceleri ve güvercin yetiştiriciliğinde gözlenen "erkeklik" algısı; Yılmaz Güney'den İbrahim Tatlıses'e Urfa'nın kültür ikonları; müzik ve özellikle Halfeti yerel müziği ve tabii, "izzet-ikram terbiyesi" ile mutfak... ●

Kayserili Sade Okuma Kulübü

Sade Okuma, 23 Aralık 2016'da Kayseri'de ilk toplantısını yaparak başlıyor okuma serüvenine. Kulüp başkanı Gurbet Türkmen'in belirttiğine göre kulübün ilk toplantısına 7 kişi katılmış, ilk kitapları ise Yaşar Kemal'in *Binboğalar Efsanesi* olmuş. Şu an 50 katılımcının bulunduğu bir WhatsApp grupları var. 20-60 yaş aralığında değişen katılımcı profilinde mühendis ve öğretmen ağırlıklı olmak üzere öğrenci, sağlık

çalışanı, akademisyen ve pek çok farklı meslek grubundan katılımcılar mevcut. Kulübe katılmak isteyenler Instagram hesabı üzerinden mesaj yoluyla kulübe ulaşıyor ve değerlendirmeye alınıyorlar. Üyelik süreçleri çok yakında www.sadeokuma.com üzerinden doldurulup onaya gönderilecek kısa bir formla gerçekleştirilecek.

Kulübü yakından tanımak isteyenler @sadeokuma Instagram hesabını takip edebilirler. ●

Gurbet Türkmen'in okumayı sevenleri bir araya getirmek için kurduğu kulüp, bu ay yeniden yüz yüze toplanacak.

YERLİ

Amazon Türkiye, D&R, eğanba, Hepsiburada, İdefix, Kitapyurdu, Remzi Kitabevi, Trendyol çok satanlar listelerinin ortalamasıyla oluşturulmuştur.

1 Balıkcı ve Oğlu

Zülfü Livaneli

İnkılap Kitabevi

2 Çocuğumun Beyninde

Neler Oluyor?

Saniye Bencik Kangal

Elma Yayınevi

3 Yaşamak Sakinlik İster

Özgür Bacaksız

Destek Yayınları

4 Hazan

Ayşe Kulin

Everest Yayınları

5 Kayıp Tanrılar Ülkesi

Ahmet Ümit

Yapı Kredi Yayınları

6 Seyir

Piraye

Mona Kitap

7 1984

George Orwell

Can Yayınları

8 Veba Geceleri

Orhan Pamuk

Yapı Kredi

9 Körlük

Jose Saramago

Çeviren: Işık Ergüden

Kırmızı Kedi Yayınları

10 Gece Yarısı

Kütüphanesi

Matt Haig

Çeviren: Kıvanç Güney

Domingo Yayınevi

Kurgu edebiyat

1 Black Ice, Brad Thor,

Emily Bestler

Atria

2 The Last Thing

He Told Me

Laura Dave

Simon & Schuster

3 The Cellist

Daniel Silva

HarperCollins

4 People We Meet

On Vacation

Emily Henry

Berkley

5 The Paper Palace

Miranda Cowley

Heller / Riverhead

Kurgu dışı

1 I Alone Can Fix It

Carol Leonnig &

Philip Rucker

Penguin Press

2 American Marxism

Mark R. Levin

Threshold Editions

3 Landslide

Michael Wolff

Holt

4 The Body Keeps

The Score, Bessel van

der Kolk, Penguin

5 How I Saved

The World, Jesse

Watters, Broadside

6 The New York Times Çok Satanlar Listesi

YABANCI

7 The New York Times Çok Satanlar Listesi

8 The New York Times Çok Satanlar Listesi

9 The New York Times Çok Satanlar Listesi

10 The New York Times Çok Satanlar Listesi

11 The New York Times Çok Satanlar Listesi

12 The New York Times Çok Satanlar Listesi

13 The New York Times Çok Satanlar Listesi

14 The New York Times Çok Satanlar Listesi

15 The New York Times Çok Satanlar Listesi

16 The New York Times Çok Satanlar Listesi

17 The New York Times Çok Satanlar Listesi

18 The New York Times Çok Satanlar Listesi

19 The New York Times Çok Satanlar Listesi

20 The New York Times Çok Satanlar Listesi

21 The New York Times Çok Satanlar Listesi

22 The New York Times Çok Satanlar Listesi

23 The New York Times Çok Satanlar Listesi

24 The New York Times Çok Satanlar Listesi

25 The New York Times Çok Satanlar Listesi

26 The New York Times Çok Satanlar Listesi

27 The New York Times Çok Satanlar Listesi

28 The New York Times Çok Satanlar Listesi

29 The New York Times Çok Satanlar Listesi

30 The New York Times Çok Satanlar Listesi

31 The New York Times Çok Satanlar Listesi

32 The New York Times Çok Satanlar Listesi

33 The New York Times Çok Satanlar Listesi

34 The New York Times Çok Satanlar Listesi

35 The New York Times Çok Satanlar Listesi

36 The New York Times Çok Satanlar Listesi

37 The New York Times Çok Satanlar Listesi

38 The New York Times Çok Satanlar Listesi

39 The New York Times Çok Satanlar Listesi

40 The New York Times Çok Satanlar Listesi

41 The New York Times Çok Satanlar Listesi

42 The New York Times Çok Satanlar Listesi

43 The New York Times Çok Satanlar Listesi

44 The New York Times Çok Satanlar Listesi

45 The New York Times Çok Satanlar Listesi

46 The New York Times Çok Satanlar Listesi

47 The New York Times Çok Satanlar Listesi

48 The New York Times Çok Satanlar Listesi

49 The New York Times Çok Satanlar Listesi

50 The New York Times Çok Satanlar Listesi

Dünyaya Orman denir

Kitapsever ve ben, içimizden yangında kaybettiğimiz doğadaki tüm bitkilere, hayvanlara ve tabii ki insanlara sessizce bir dua; onları canları pahasına korumaya çalışan kahramanlara ise şükranlarımızı gönderiyoruz

Ormanların yeşiline alevlerin kızılının ilk düştüğü gün, ben de soluğu adadaki Kitapsever'in yanına aldım. Ada vapuru o güzelim denizin üzerinde tüm neşesiyle süzülüyordu her zamanki gibi ama o زیبایی dahi ruhumu teskin etmekten uzak, kulaklarımda uzaklardan gelen incecik haykırışların belli belirsiz uğultusuyla adaya nihayet ayak bastığımda, gün de akşama teslim olmak üzereydi.

Kitapsever beni her zamanki gibi güzelim bahçesinde karşıladığında ikimizin de pek konuşacak hali yoktu doğrusu. Gözlerim ister istemez masadaki günlüğüne değdiğinde okuduğum, bembeyaz sayfadaki kırmızı kalemle yazılmış Ahmet Haşim'in şu kısacık dizeleri, aslında aramızdaki havada asılı kalan söylenmemiş nice sözcüğü özetlemiş oluyordu; “Gün bitti. Ağaçta neş'e söndü/ Yaprak âteş oldu. Kuş da yâkut.”

SAYFALAR YUVALARINA AĞLIYORLAR

Kitapsever'e dikkatle baktığımda gözlerindeki dökülmemiş yaşların nemini görebiliyordum artık. Masanın üstündeki kitapları işaret edip, “Sayfalar bağrından koptukları yuvaları, kardeşleri için ağlıyorlar” gibilerinden bir şeyler mırıldandı. Nafile olacağını bilsem de teselli mahiyetinde “Hadi üzülmeye, ormanların yardımına koşan güzel insanlar onları çok geçmeden kurtaracaktır,” dedim. Sonunda içim cızılayarak “hatta kimi zaman hayatları pahasına olsa da,” diye ekleyerek. “Evet,” dedi Kitapsever, “iyi ki o güzel insanlar var. Mesela Sait Faik'in “*Havada Bulut*” öyküsünde köpeğiyle konuşacak kadar duyarlı insanlar ya da “*1 Nisan'da Bir Erik Ağacı ile Konuştum*” öyküsündeki kahraman gibi... “Vangelista Kilisesi'nin çan kulesinden otuz metre aşağıda küçük bir kulübenin bahçesindeki, dalları evin siyah damını gören bir erik ağacı, benim en iyi dostumdur. Dünyada bu küçük erik ağacıyla konuşabilirim. Derdimi yalnız ona anlatabilirim. Erik ağacı! Seni de, yemişlerini tuzla yiyen esmer kıza da deliler gibi seviyorum, ne yapayım? İşte görüyorsun ki azizim, ben köpeklerle konuşmadan evvel işe ağaçlarla konuşmakla başladım.” Ve sonra ekledi; “Sen Jean Giono'nun artık kültleşmiş *Ağaç Diken Adam* adlı romanını bilir misin? Dünya üzerinde yüzbinlerce okura ulaşmış büyüklü bir masal, edebiyat tarihinde ağaç sevgisini anlatan en iyi öyküdür belki de! Yaşamının son otuz yılını, yüzlerce hektarlık çorak bir alanı tek başına yeniden ağaçlandırmaya adanmış ve bunu başaran

ELİF TANRIYAR

elantiryar@gazeteciler.com

olağanüstü bir karakterin hikâyesini anlatır. Aynı yazarın bir de *Dünyanın Şarkısı* adlı eseri vardır ki okurunu Fransız kırsalında nehirlerin, dağların ve ormanların arasında muhteşem bir doğa gezintisine çıkarır. Romandaki doğayla ilgili tasvirler o kadar güçlüdür ki; yeşilin tonları arasında

uçurumların derinliklerinde yankılanan bir çığlığı, aşılması güç yüksek yarlardan karalık ormanları, akan suyun bitmek tükenmek bilmez coşkusunu hemen yanı başında hissediverirsin. Ama,” diye bir an duraklayıp muzipçe gülümseyip göz kırptıktan sonra “bana en çok hitap eden -sanırım adından da dolayı- Luis Sepulveda'nın *Aşk Romanları Okuyan İhtiyar* adlı romanıdır. Amazon'un derinliklerindeki El Idilio köyünde yaşayan Antonio José Bolívar Proaño, orman hakkında bütün bildiklerini Shuarların yerlerine borçludur. Ormanın gerçek sahipleri olan yerlilerin yasalarına uyar ve hayvanlara saygı gösterir. Günlü avlanarak, geceleri yalnız başına aşk romanları okuyarak geçer. Ancak bir gün bu düzen bozulacak, kızgın bir jaguarın peşine düşmek zorunda kalan ihtiyar, doğanın bozulan dengesini, ‘medenî’ insanların yıkıcılığını ve aşkın gizemini sorgulamaya başlayacaktır.”

ORMANIN KENDİ DİLİ VAR

“Aa,” dedim, “şimdi sen de bana Thomas Hardy'nin *Orman Sakinleri*'ni hatırlattın. Bu kırsal romanı, evlilik, ihanet, hastalık ve ölüm temalarını doğaya özgü unutulmaz sesler, görüntüler ve renklerle bezir. Ama sanırım ormanda geçen bir öykü deyince, en uzak hatıralarım bana çocukluğumdan, dönüp dönüp okuduğum bir kitabın büyüklü hatırasını taşıyor,” dedim gülümseyerek. “Rudyard Kipling'in efsanevi romanı *Orman Kitabı*’nı... Romanda, orman, kendi dili ve kuralları olan adeta büyüklü bir yerdir. Ormanda yaşayan her canlı bu kurallara saygı duymalı ve doğanın bir parçası olarak yaşamalıdır. Ormanın dilini insanlar da öğrenebilir, ancak buna layık olmaları gerekir.”

Anlattıklarımı dikkatle dinleyen Kitapsever, “Aslında” dedi

“ağaçlarla kardeş gibi yaşayan ve düşleri en az bizim gündelik yaşamımız kadar gerçek olan bir ırka dair masal gibi güzel ama bir o kadar da felsefi olarak derin bir başyapıtı hatırlattı birden bana sözlerin, tuhaflar. Büyük usta Ursula K. Le Guin'in *Dünyaya Orman Denir* adlı romanı, gezegenlerindeki yaşamı kendileriyle ayrılmaz bir bütün olarak gören Athsheliler ile onların gezegenlerini sömürüp, kendi doğal kaynaklarını tamamen tükettikleri gezegenlerine dönüştürmek isteyen Terranlar arasında geçen öyküyü anlatır. Roman boyunca Le Guin, gezegenin ekolojisiyle bütünleşmenin Athshe tarzı ile onu yok etmenin Terran yolu arasında bir karşıtlık çizer.”

Kitapsever durdu, sanki boğazında zorlukla yutamadığı bir şey varmışcasına yutkunarak, gözleri uzaklara dalmış bir şekilde, “Bu romanı niye bu kadar çok severim biliyor musun?” diye sordu. “Çünkü ben de rüyala-

rımda kendimi doğayla bir bütün içinde yaşayan Athshe halkı gibi görürüm çoğu zaman. Bu hissim özellikle de ağaçların ve aslında tüm bitkilerin, canlıların kısacası tüm doğanın kendi aralarında aynı insanlar gibi haberleştiklerini, bitkilerin yanlarına bıçakla yaklaşan birini hissettiğinde çığlıklar attığını, ağaçların aynı insanlar gibi aile şeklinde yaşayıp, ebeveynler olarak yavru ağaçların büyümesini kolladıklarını öğrendiğimden beri iyice yoğunlaştı. Ağaç ebeveynler birlikte yaşadıkları yavrularıyla iletişim kuruyor ve onların büyümelerine destek oluyor. Bunlar yetmezmiş gibi ağaçlar birbirini yaklaşan tehlikelere karşı uyarıyor ve aralarındaki hasta veya acı çeken bireylerle gıdalarını paylaşıyor. Acıyı hissedebiliyorlar ve hafızaları var. Bütün bunları Peter Wohlleben'in *Ağaçların Gizli Yaşamı* adlı kitabından öğrendim. *Bitkilerin Bildikleri* kitabında ise biyolog Daniel Chamovitz bitkilerin dünyayı nasıl deneyimlediklerini inceler. ‘Bundan sonra parkta yürüyüşe çıktığınızda durup kendinize sorun,’ der Chamovitz. ‘Çimenlerin arasındaki karahindiba ne görüyor? Otlar hangi kokuları alıyor? Meşenin yapraklarına dokunun, ileride ona dokunulduğunu hatırlayacağını bilerek. Ama sizi hatırlamayacaktır. Sizse o ağacı hatırlayacak ve anısını her daim hafızanızda yaşatacaksınız.’

Tüm bunları okuduktan sonra artık en küçük bir bitkiden en dev ağaçlara dek tüm canlıları bir insandan ayrı göremiyorum,” dedi.

Ve eline, bahçedeki masada duran kitap kulelerinden birinin en üstünde duran kitabı alarak bana uzattı. Kitabın kapağında

Ağaçlar yazıyordu. Ve üstelik Herman Hesse imzalıydı. Bir elimde kitabı tutarken, Kitapsever diğer elimi tutup beni en yakın ağacın yanına götürdü ve kulağımı gövdesine yaslayıp onu dinlememi işaret etti. Bir süre sessizce öyle kaldık. Öylesine huzurla dolmuştum ki Kitapsever'in sesiyle neredeyse irkilip zıpladım. “Biz insanlar aslında yaratıldığımız ilk günden bu yana huzuru hep doğanın kucagında buluruz. Devasa ağaçların gövdesine yaslanıp yaprakların hissettiklerini ve onlara eşlik eden kuş seslerini dinlemek, tüm yorgunluk ve stresi şifirli değnek misali bir anda uzaklaştırır. Peki, hiç gövdesine yaslandığımız o ağacın sesini gerçekten duymayı denedin mi? Belki de hakikat o seste saklıdır ve esas ait olunan yer, o sesin kaynağıdır! İşte Hesse, *Ağaçlar* ile okuyucuyu çeşit çeşit ağaçların olduğu bir

ormana götürür ve burada onlara ağaçların hiç duymadıkları sesini dinletir... Hesse için ağaçlar, aynı benim için de olduğu gibi, doğanın içerisinde barındırdığı herhangi bir unsur olmaktan çok daha ötede bir anlam taşır. Bir ağaç, bakmayı ve dinlemeyi bilene dert ortağı, eşsiz bir melodi ya da bir ana kucağı olur. Upuzun kollarını göğe dokundur, kökleriyle dünyaya tutunan ve anısal gövdesinin görkemli duruşuyla hayranlık uyandıran ağaçlar, kimi zaman da bir tapınak olup insanları hakikate erdirtir. Asırlar boyu yaşanmışlık ve öğretmenlerle donanan bu yeşil tapınaklar, kadim bir tanrı misali insanlığa ders verir. Kısacası bir ağaç, insanlık için ihtiyaç duyduğu her şey anlamına gelir. Yeter ki görmeyi ve duymayı bilelim!”

DÜNYA ANANIN BİLGELİĞİNE GÜVENİMİZ TAM

Kollarım sevgili ağacıma dolanmış bir şekilde orada dururken, “Senin bu anlattıkların benim de aklıma Liz Marvin'in *Sessiz Bilgeler* kitabını getirdi,” dedim. “Marvin daha mutlu bir yaşam için ilhamın ağaçlarda olduğunu söyleyerek, onları dünyanın sessiz bilgeleri olarak tanımladığı kitabında ‘Bir beyine ya da sinir sistemine sahip olmamaları ağaçların düşünemediği, dahası zekâ sahibi olmadığı manasına gelmiyor. Ağaçlar da tıpkı insanlar gibi zorluklara göğüs geriyor, haberleşiyor ve yardımlaşıyor’ der. Yani aslında doğa, salgınlarla ve türlü felaketlerle insanı ayrıcalıklı konumunu sorgulamaya çağırıyor. Mesele onların çağrısını duymakta! Mesela *Bitkilerin Yaşamı - Bir Karışım Metazifiği*’nde Emanuele Coccia, dünyayı anlamak için merkeze bitkileri koyar; yaprakların, köklerin ve çiçeklerin bakış açısına yerleşir, onların anlattıklarını dinler: Bildiğimiz ve içinde yaşadığımız haliyle dünyayı onların yarattığını, hayal etmekte ve akıl yürütmekte esas ustaların onlar olduğunu, gezegen üzerindeki tüm yaşamı bir güneş krallığı haline getirdiklerini öğreniriz.”

Evet, ikimizin de doğanın ve ağaçların yani aslında dünya ananın bilgeliğine güvenimiz tamdı. Ah şu insanoğulları ve kızları olarak biraz daha ona saygılı olabilseydik! Kitapsever ve ben, gün kendini tamamen geceye teslim ederken içimizden yangında kaybettığımız doğadaki tüm bitkilere, hayvanlara ve tabii ki insanlara sessizce bir dua; onları canları pahasına korumaya çalışan kahramanlara ise şükranlarımızı gönderip sessizce yürürken, Kitapsever'in dudaklarından Cemal Süreya'ya ait olan şu dizeler dökülüyordu; “Şimdilerde altından geçtiğim bütün ağaçlar/ Yapraklarını döküyor/ Havada hazan var, yüreğimde hüzn.”

Anadolu'dan seri katil macerası

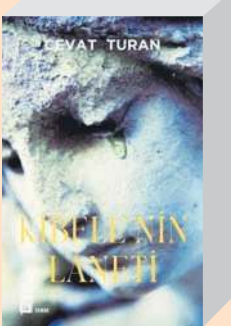
Cevat Turan *Kibele'nin Laneti*'nde (Mona) gerçek bir olaydan yola çıkarak okurları bir seri katil serüvenine dahil ediyor.

Salih Turan ile “ölüleri konuşturduğu” romanını, seri katilleri ve Anadolu'nun arkeolojik mirasını konuştuk

KAHRAMAN ÇAYIRLI

Bir seri katil romanı yazma fikri nasıl doğdu?

Bu roman uzun süredir tasarladığım bir çalışmaydı. Çünkü çıkış noktası gerçek bir hikâyeye dayanıyordu. Benim çocukluğumda herkese korku salan ve çok sayıda insanı öldüren bir katil vardı. Yıllar sonra bu adamı yaşadığı dağ köyünde bulup konuştum. Ona bir insanı öldürürken gözlerine bakıp bakmadığını, baktığında ise ne hissettiğini sordum. Bunca cinayet içinde sadece birisi için üzülmüştü. “O çok gençti” dedi. Sonra insan vücudunun anatomisini çözdüğünü öğrendim. “Ben bir insanı neresinden vurursam hemen

veya yavaş yavaş ölür, neresinden yaralarsam sakat kalır çok iyi bilirim” dedi. Psikolojik araştırmalarında rastladığım cinayet işleyenlerin narsist kişiliği tam karşımdaydı. Elbette

romanın çıkış noktası bu karakterin bana verdiği ipuçları olsa da gerçeklik ile kurgunun iç içe geçtiği, roman yazımının estetik ve edebi kaygılarını içinde barındıran bir çalışmaya dönüştü. Bu roman yazılırken ve bittikten sonra başka bir noktaya evrildi. Kahramanlar daha güçlü karakterlere dönüşürken, cinayet işlemenin psikolojik ve sosyal statüdeki yerini olay örgüsü ile anlattım. “İnsan neden öldürür?” sorusuna cevap aradım.

Neden Altın Kibele heykelciğini romanın merkezine

yerleştirdiniz?

Romanı yazarken yaptığım araştırmalarda, Anadolu'nun çeşitli yerlerinde çok sayıda yasa dışı kazıda Kibele heykelciği aranmış. Aynı şey romana konu olan Anadolu'daki Kaletape Höyüğü'nde de vardı. Altın Kibele heykelciğini birbirinden farklı hayatların, inançların, umutların ve hayallerin bir keşişme noktası

olarak gördüğüm için romanın merkezine aldım. Arkeoloji insanlığın genetik mirasıdır. Bu miras toprağın altında, şehirlerimizin, caddelerimizin, ormanlarımızın altında keşfedilmeyi bekliyor. İşte benim doğduğum Hattuşa toprakları, Frig uygarlığı, Hitit medeniyeti anlaşılmadan geleceği de anlamakta zorluk çekeriz. Altın Kibele heykelciğinin

cinayet romanının merkezine koyup, oradan roller dağıtırken bir daha inceleme ihtiyacı hissettim. Frigya uygarlığı ve mitolojik tanrıçası Kibele'nin kendisinden sonra gelen toplumlara da referans olduğu görülmektedir.

Siz daha önceki romanlarınızda da Anadolu'da geçen olaylardan, yakın Türkiye tarihinden ve yurtdışı aktörlerinden bahsetmiştiniz. Bu kez sanki perdeleri biraz daha açıyorsunuz ve Tapınak Şövalyeleri'nden Hacerü'l-esved taşına dek uzanan detaylarla da karşılıyoruz.

Romanda, Töton tarikatının elinde bulunan karataşın tılsımının Altın Kibele heykelciği ile yan yana gelmesi durumunda etkileşime geçeceği inancı işleniyor. Buradan anlıyoruz ki dinler ve inançlar insanlık tarihi boyunca birbirlerinden etkilenmişlerdir. Frigyalı din adamları ile tarihi

Tapınak Şövalyeleri'ne dayanan bir Cermen-Roma tarikatı olan Töton şövalyeleri ve Müslümanlığın kutsal gördüğü taş arasında bir benzerlik var.

Bu toprakların üzerinde gördüğümüz şey deşildir esas olan. O göremediğimiz, görmemizi istemedikleri mücevherin adıdır Anadolu.

Seri katillerden bahsediyoruz ama görünürün ardında esas olarak görünmeyen bu tarikat benzeri yapılar asıl olarak seri katillerden bile daha tehlikeli. Sizce esas katiller kimler?

Bugün yaşadığımız salgın hastalığa neden olan virüs nereden çıkmıştır? Bir biyolojik silahsa hayatını kaybeden milyonlarca insanın öldürülmesi çok net bir seri cinayetler değil midir?

Kibele'nin Laneti / Cevat Turan / Mona Kitap / Roman / 338 sayfa

Yaşar Kemal sabrı öğretti

“Diyarbakır’da açılacak sergim için teorik okumalar yapıyorum” diyen sanatçı Ahmet Güneştekin, hem bu dönemde okuduğu hem de zamandan bağımsız önerdiği kitapları paylaştı

OKUNMASINI ÖNERDİKLERİM

DAMLA KARAKUŞ

Kimsecik (Yağmurcuk Kuşu, Kale Kapısı, Kanın Sesi), Yaşar Kemal, 2004, Yapı Kredi Yayınları

Kimsecik bir içleme. Yaşar Kemal’in benim için en etkilileyici yapıtlarından. Korkunun insanın benliğini parçalar, bu insanlık durumundan nasıl büyük bir trajedi doğduğunu anlatır. Bu korkuya yenik düşmeyerek onun üstüne yürüyün sadece çocuklardır. Yağmurcuk Kuşu bir cinayetin yarattığı korkuyla şekillenir. Kale Kapısı’nın kahramanları, yıllık ile kötülüğün bulunduğu iki insandır. Kanın Sesi’nde çocuk korkuya inat sevgiyi yeşertirken onun yol arkadaşı, kendini sürekli yeniden yaratan doğadır.

Kimsecik içlemesi, korkunun anlatışıyla başlar ve bitmez tükenmez bir arayışın ve daha güzel bir dünya özleminin anlatısına dönüşür. Yaşar Kemal’i okumanın, beni büyüten, bana sabırlı olmayı, beklemeyi, vazgeçmemeyi öğreten ve kendimi değerli hissettiren bir tarafı var.

Don Kişot, Miguel de Cervantes Saavedra, Çeviren: Roza Hakmen, 1996, Yapı Kredi Yayınları

On yılda bir okunması gerektiğini düşündüğüm bir kitap, insanın kendi gelişimini gözlemlediği bir yansıtıcı gibi; her okuyuşta farklı bir perspektif kazandığımı hissediyorum.

Dorian Gray’in Portresi, Oscar Wilde, Çeviren: Didar Zeynep Ba-

tumlu, 2018, İş Bankası Kültür Yayınları

Okuduktan sonra beni bir süre suskun bırakan kitaplardandı. Tüm zamanların en sevdiğim kitaplarından biri olduğunu belirtmek isterim.

Satranç, Stefan Zweig, Çeviri: Ayça Sabuncuoğlu, 2019, Can Yayınları

Zweig, derin bir psikolojik teorinin ana hatlarını kısa bir öyküde şaşırtıcı bir kesinlikle çizebilmiş: Bir insanın en büyük kaynağının, kendisi ve eylemleri üzerinde düşünme yeteneği olduğunu ve bunun aynı zamanda onun en büyük kınlanlığı olduğunu da söylüyor.

Suç ve Ceza, Fyodor Mihayloviç Dostoyevski, Çeviren: Ergin Altay, 2014, İletişim Yayınları

Dostoyevski okumaya doyamadığım zamanlar oldu hayatımda. Belki de insan olmak ve hayatlarımızı nasıl yaşamayı seçtiğimiz hakkında çok derin düşünmemi sağladığı için. Suç ve Ceza ile başladım. Dostoyevski yalnızca karmaşık karakterler yaratmakla kalmıyor, aynı zamanda okuyucuyu bir karakterin zihninin derinliklerine götürebiliyor.

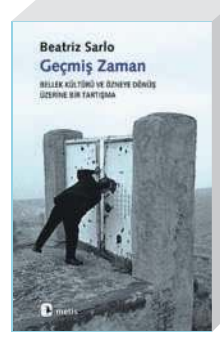

BUGÜNLERDE OKUDUKLARIM

Geçmiş Zaman, Beatriz Sarlo, Çeviren: Peral Beyaz Charum, 2012, Metis Yayınları

Farklı dokuları ince bir şekilde ören bir kitap; öznellik ve günümüzdeki önemi, bir araştırma nesnesi ve tarihin konusu olarak bireyin, kimliğin ve tarihsel bir

kaynak olarak tanıklığın artan öneminden söz ediyor. Arjantin’de askeri darbe döneminde meydana gelen olaylarla günümüzün hafıza ve tarih ilişkisi üzerine örülen doku, kitabın arka fonunu oluşturuyor. Hafıza üzerine eleştirel düşünmek için oldukça iyi bir kaynak.

Tarihe Not, Mesud Barzani, 2021, Avesta Yayınları

Kitap hem Kürtlerin son yüzyılının kısa tarihi hem de hayallerinden vazgeçmeyen, yaşamını halkına adan bir insanın hikâyesi. Barzani, “bizim tarihimiz bugüne kadar hep başkaları tarafından yazıldı” diyor. Anlatımı ve içeriğiyle bu kitabın tarih yazımının iyi bir örneği

olduğunu düşünüyorum. Kitapta Barzani bağımsızlık referandumu sürecinin hem yürütücüsü hem tanığı olarak uluslararası platformlarda yaptığı görüşmeleri birinci elden anlatıyor.

Kayıp Adalet: Cezasızlık ve Korunan Failler, Derleyen: Gökçer Tahinci-oğlu, 2021, İletişim Yayınları

Kitap Lice, Hrant Dink cinayeti, Vartinis katliamı, 2006 ilkbaharında Diyarbakır’da öldürülen çocukların ve Berkin Elvan’ın davasıyla daha birçoklarını anlatıyor.

Diyarbakır 5 No’lu, Bayram Bozyel, 2013, İletişim Yayınları

Eylül 1980 darbesi sonrasında Diyarbakır Askerî Hapishanesi’nde yaşananlar, 20. yüzyılın belli başlı insanlık suçları listesinde yerini almayı hak ediyor. Bozyel orada yaşadığı korkunç deneyimi sakince anlatmış. Diyarbakır 5 No’lu bu konuda yazılmış en ayrıntılı, en güçlü tanıklıklardan biri.

Ma Sekerdo Kardaş? “Dersim 38” Tanıklıkları, İlhami Algör, 2018, İletişim Yayınları

Dersim 38 hakkında yıllarca süren bir suskunluk vardı ama bugün çözül-müş durumda, bu konuda da epeyce yayın üretildi. Ma Sekerdo Kardaş’ın özelliği bu travmaya çok yakından bakması. Kitap Surbahana köyünden batıya sürülen birkaç ailenin hafızasından hareketle 1938 ve sonraki on yıl arasında yaşananlara bakıyor. Haliyle bu tarihlerin öncesi ve sonrasına da değiniyor. •

Kadim öykülere yeni yorum

Çocukların nam-ı diğer Yalvaç Abi’si Yalvaç Ural, yeni kitabı *Gülendam Nenem Rumi Annem ve Ben*’de *Mesnevi*’den süzülen öyküleri çağdaş bir yorum ve anlatımla sunuyor

Türk çocuk edebiyatının duayenlerinden, çocukların nam-ı diğer Yalvaç Abi’si Yalvaç Ural, “Yeni çocuklar artık saman alevi gibi geçip giden kitaplar istemiyor,” diyor. *Gülendam Nenem Rumi Annem ve Ben - Mesnevi*’den *Masal*, *Fabl* ve *Öyküler*’de (Yapı Kredi Yayınları) Mevlana’nın *Mesnevi*’sinden süzülen öyküleri çağdaş bir yorum ve anlatımla sunan yeni kitabına dair ayrıntıları dinledik. Günümüzün çocuklarının kitaplara ve dünyaya bakışını konuştuk.

Yeni kitabınız sizin kişisel tarihinizden de izler taşıyor. Mesnevi’ye dair çocuklara yönelik bir kitap yazma fikri nasıl doğdu?

Gülendam nenem Konya’da büyümüş, baba ve anne soyundan Mevlana’nın 18. kuşaktan torunuydu. Halasının oğlu, Veled Çelebi İzbudak annemin dayısı, bizim de büyük dayımızdı. Mevlâna Dergâhı’nın son postnişiniydi. Annem öğretmen olduğu için, kardeşim ve ben 15 yaşına kadar yaz tatillerini Konya’da nenemin yanında geçirirdik. Yaz geceleri, Gülendam nenemin masal, öykü, fabl, fıkra ve tekerleme anlatılarıyla renklendirir, bazen de dayımızın yazdığı *Letaif-i Nasreddin Hoca* kitabından fıkralar anlatırdı. Kimi zaman da *Mesnevi*’den anlatılan öykülerle, Türk Halk Masalları’ndan örneklerle şenlenirdi geceler. Biz bu oyunlu, taklit ve seslendirmelerle

ECE ERDOĞUŞ LEVİ

eceerdogus@hotmail.com

süslenen, içinde şarkısı da olan masalları çok severdik. İşte o uzun yıllara yayılan, bugün bile belleğimde yerini koruyan bu masallar, yazarlık yolculuğumun ilk özendiricileridir. Kısacası ben; Gülendam nenem,

annem ve Rumi okulunda büyümüş bir yazarım. Bir o kadar da Yörük ve Türkmen masallarıyla...

Efsanelerle masallar sizin edebiyatınızda önemli bir yere sahip. Nedir sizce masallarla efsaneleri bu denli kıymetli kılan?

Kadim diye adlandırılan öncesiz kültür, toplumların ve bireyin kültürel yaşamının temel taşlarını oluşturan ön bilgidir. Öncesizlik, sözlü anlatımla başlamış ve yazının bulunuşuyla dönüşüp, günümüze kadar yaşamını sürdür-regelmıştır. Bugün de sözlü, yazılı ve görsel anlatımla yolculuğunu sürdürüyor.

Mitoloji günümüzde, kurmaca tarih, polisiye, bilim ve popüler yetişkin, çocuk kitapları içinde de kendine geniş bir yer buldu. *Anadolu Efsaneleri* kitabım yayımlandıktan sonra, çocukların mitolojik öykülere olan yoğun ilgisi, bu alana daha ayrılmı bakmama neden oldu ve sırasıyla *Yitik Ülkenin Çocuğu* efsanesini -bir Atlantis öyküsüdür-, *Troyalı Helena ile Paris ve Tahta At Efsanesi*’ni, *Sümer Hayvan Masalları-Yaban Öküzü Boyunuzu Tilki’yi*, *Bir Iaosos söylencesi olan Yunus Sirtındaki*

Çocuk-HERMİYAS kitaplarını yazdım. Daha sırada bekleyen pek çok çalışmam var.

Dünün ve bugünün çocuklarını karşılaştırmanızı istesek, bugünün teknolojiyle kuşatılmış dünyasında çocukların kitaplara bakışı değişti mi sizce?

Dünden bugüne çocuklar gerçekten çok değişti. Daha doğrusu değiştirildi. Bugüne kadar 50’nin üzerinde çocuk ve gençlik dergisi yayımladım, yönetmenliğini yaptım. Bu dergilerin hiçbirinin içinde; “yeğenlik” yani şiddet, korku, gerilim, aksiyon denen, izleme sınırlarını aşan devrim yoktu. Hiç kimse, çocukların kötü duygularını geliştirip, iyi duygula-

rını baskılamak gibi bir eylemin içinde değildi. Oysa bilgisayar oyunları bu göreve soyunmuş, yalnızlaştırılan küçük adamlar, soygunlar yapıp adam öldürüyor, sanal cinayetler işliyor. Yeni çocuklar oyunda kendi ülkesinin kahramanlarını bir düşman gibi öldürürken bunun bir oyun olduğunu sanıyor. Gerçekten bu bir oyun. Çocukların üzerinde oynanan bir oyun. Çünkü kimsenin, çocukların iyi duygularının geliştirilmesiyle ilgilenen Sofroloji Bilimi’nden haberi yok.

Gülendam Nenem Rumi Annem ve Ben – Mesnevi’den Masal Fabl ve Öyküler / Yalvaç Ural / Resimleyen: Erdoğan Oğultekin / Yapı Kredi Yayınları / 308 Sayfa •

Güneş gibi sıcacık hikâyeler

Çevre bilinci, sanat sevgisi, dostluğun güzelliği ve empati yapmanın ön plana çıktığı seçimler...

ECE ERDOĞUŞ LEVİ
eceerdogus@hotmail.com

3-6 Yaş

Samir, Arılar ve Ben; dostluk, çevre bilinci, doğa sevgisi gibi insanlığın ortak değerlerine vurgu yapan, çok sevimli bir anlatıma ve resimlemelere sahip bir hikâye. Samir’in yeni okuluna annesinin yaptığı ballı kekle gitmesiyle başlıyor her şey, kısa zamanda en yakın arkadaşı olacak Melek’le geliştirdikleri projelerle mahallelerini çiçek bahçesine dönüştürmelerine dek sürüyor. Böylece bir “arı koridorları” var artık. Bu da daha çok arı ve bal demek elbette.

Samir, Arılar ve Ben / Helen Mortimer / Resimleyen: Katie Cottle / Çeviren: Dr. Fatih Dikmen / Taze Kitap / Çocuk Öykü / 32 Sayfa

7-8 Yaş

İlham Perileri - Michelangelo, Floransa’da geçen, çocuklara büyük sanatçı Michelangelo’yu ve eserlerini tanıtan, çalışkanlığın başarıdaki önemini vurgulayan, çok özenli ve ayrıntılı resimlemelere sahip bir hikâye. Her şey Michelangelo’nun ilham perileri, Lorza ile Perus’un onun atölyesine gitmek için kanat yapmasını istemek var. Dileği gerçekleşecek mi dersiniz?

İlham Perileri – Michelangelo / Ayfer V. Artaç / Resimleyen: Tuğçe Karaburçak / Uçan Fil Yayınları / Çocuk Öykü / 52 Sayfa

9-12 Yaş

Dev Bir Benek, bir bisikletin dilinden anlatılan, eski İstanbul sokaklarında geçen, iyi kurgulanmış, çok naif bir dostluk ve değişim hikâyesi. Babasını kaybetmiş bir kız çocuğu Benek. Öyle çok huysuzluk, yaramazlık yapıyor ki annesi ona oyalansın diye bir bisiklet almaya karar veriyor. Başta bisikletin yüzüne bile bakmayan Benek’in zamanla değişmesine değişiyor hisleri ama bu elbette pek de kolay olmuyor.

Dev Bir Benek / Dilek Sever / Resimleyen: Murat Başol / Can Çocuk Yayınları / Roman / 128 Sayfa •

Yıl: 1 Sayı: 7
İmtiyaz Sahibi:
Haftalık Yayıncılık A.Ş. adına Nüket Mutlu
Editör: İlke Gürsoy, Pınar Çelikel
Kitap-Sanat: Elif Tanrıyar
Dijital Platformlar: Elçin Yahşi
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Sema Yaşarlar
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım Pazarlama AŞ
Güzeltpe Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No 29/1/1 34060 Eyüpsultan/İstanbul
Baskı: Turkuvaz Haberleşme Yayıncılık AŞ
Güzeltpe Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No 29/1/1 34060 Eyüpsultan/İstanbul
Yerel süreli yayın

"Ankara'dan Abim Geldi, Sensiz Olmaz" gibi parçalara imza atan Gündoğarken, 11 Ağustos saat 21.00'de IF Performance Hall Beşiktaş'ta.

Kitap

Safiye Erol'un denizinden ne kaldı?

Denizin İstanbul'a nasıl küstüğünü anlatmaya çalışmışım. Bir tek yazıya sığabilir miydi bu küskün-lüğün doğurduğu duygular? Çağ-rışım... Şimdi yine bazı vedaları yaşadığımız hissine kapılmak ne kadar acıtıcı. Ne anlatır öyleyse o kitaplar? Seslerini duyu-ramayanların çaresiz-liğini mi? İhtimaldir. Abdülhak Şinasi Hisar *Boğaziçi Mehtapları*'nda çocukluğunun efsunlu denizini hatırlar, o asude dünyanın kaybolmasına hayflanır. Muhteşem bir üslupla... Ahmet Hamdi Tanpınar, *Huzur*'da gece-leri kırlan lüfer avını bir ışık operasına benzetir. Farklı kelimelerle tekrar tekrar inşa edilen bir uzun hikâye midir bu? Üstatlarımız... Bugünleri de görselerdi...

Şimdi ile geçmiş

Buralara gelmişken, çok uzaklardan bir başka ses neden tekrar geliyor şimdi kulağıma? Soru-nun uyandırdığı burukluk yüzünden mi? Şimdi ile geçmişin yine birbirine girdiği bir zamanın ha-tırlattıklarından mı? Bu ses, edebiyatımızda hak ettiği yeri ne yazık ki bir türlü bulamamış Safiye Erol'un sesi... Yıllarca bir kayıtsızlık ve umursa-mazlık içinde kaybol-muş, şimdilerde bir nebze hatırlanmaya

Çünkü roman bir şehir romanından çok bir semt romanı gibi görünür. Adı bile yazarının ne yap-maya çalıştığını hemen ortaya koymaya yetmez mi? Çarşı, Moda, Şifa, Yoğurtçu Parkı, Kurba-ğalı Dere, Kızıltoprak, Fenerbahçe, Acıbadem buralarda yıllarca yaşa-mış tecrübeli bir rehberin ağzından anlatılır adeta. Gelgelelim bu kadının söylemekle de yetinilme-meli. Asıl önemlisi yine hikâyesidir çünkü. Necdet, Bedriye, Burhan, Nesrin, Muharrem, Orhan, Baha... Bir zamanlar Kadıköy'den geçmiş yedi genç... Hayat onlara ne oyunlar oynamıştır? Nec-det'in yaralayıcı tutkusu, Bedriye'nin bezgînliği, Burhan'ın küskünlüğü, Nesrin'in kırgınlığı, Mu-harrem'in hırslı, Orhan'ın kayıtsızlığı, Baha'nın öf-kesi... Aşklar... Yaşanan-lar ve yaşanamayanlar... Sürüklenmeler ve hayata tutunma çabaları... Böyle bakıldığında nasıl da zamansızdır anlatılanlar.

Şehrin insanları

Şimdi bu plaj da yok artık. İskele ise zaman zaman bir bataklık görü-nümü arz eden denizde geçmişine kederle bakı-yor. Neredeyiz? Hayatın ve gerçeğin neresinde? Doğrunun ve iyinin ne-resinde? Ya kötülüğün? Edebiyat var, diyeceksi-niz. Edebiyat var, evet. Okumak, var. Safiye Erol'un öteki romanları-nı da tanımak ve bilmek mümkün mesela. *Ülker Fırtınası*'nı, *Çiğerdelen*'i, *Dineyri Papazı*'nı... Böyle yaparak denizimizi kurtaracak mıyız? Kurta-ramayacağız tabii. Ama en azından bu şehirden doğru insanların da geçtiğini hatırlayarak yüreğimize biraz su serpebiliriz, değil mi?

Kadıköy'nün Romanı/ Safiye Erol/ Kubbealtı Neşriyatı/ 264 Sayfa •

Boğaz'ın 'ünsüz'lerinden 44 özel hayat hikayesi

Artun Ünsal'ın yeni kitabı *Boğaz'ın İnsanları (Boğaziçi'nde Tanıdık Yüzler)* 44 insan portresinden oluşuyor. Kitapta aynı zamanda İstanbul'un "güngörmüş" semti Çengelköy'ün dününe ve bugününe tanıklık ediyoruz

Kitaplarında siya-setten sofralara kadar pek çok konuya değinen Artun Ünsal, külliyyatına yeni bir kitap ekledi. Ancak bu sefer konu ne sofa ne de siyaset; salt insan ve Boğaziçi... Artun Ünsal'ın yeni kitabı *Boğaz'ın İnsanları (Boğaziçi'nde Tanıdık Yüzler)*, 44 insan portresinden oluşuyor. Her kesimden 44 insanın portrelerini okurken karşınıza bir Boğaz mozaığı de çıkıyor. Artun Ünsal'a hem kitabı hem de de-ğişen, kaybolan ya da kaybolduğunu sandığımız Çengelköy'ü, Boğaz'ı ve onun güzel insanla-rını konuştuk.

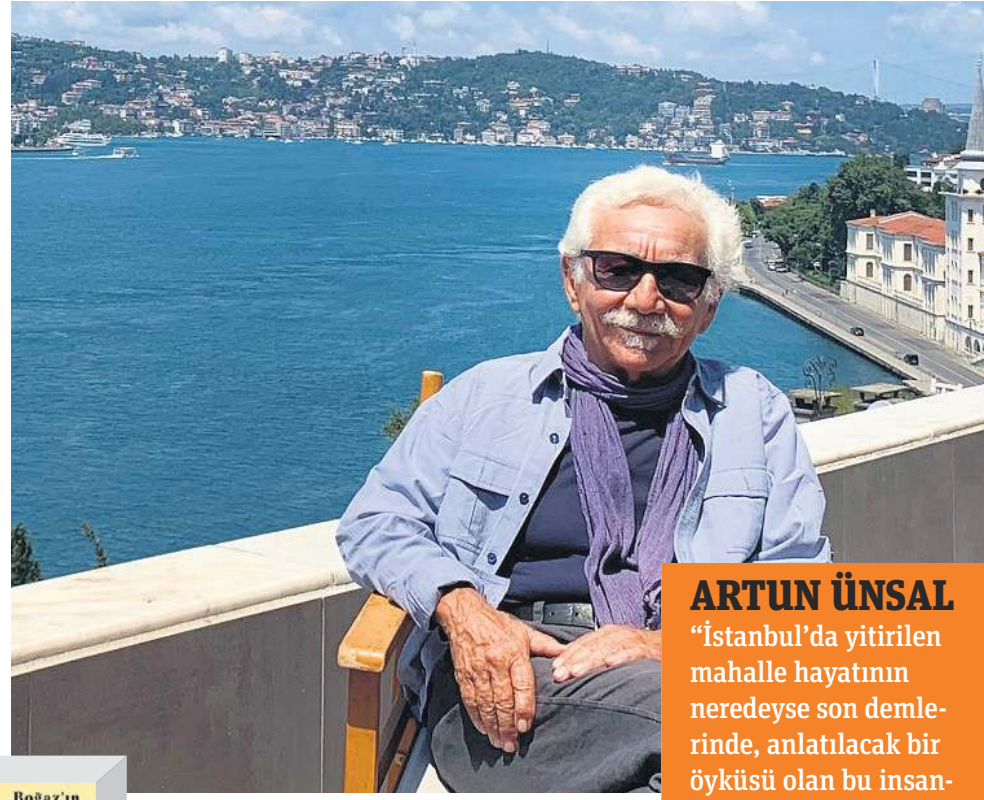

Sıradan insanlar

Kitabınız hayatınıza değmiş sıradan insanların daha önce yayımlanmış ve yayımlanmamış portrelerinden oluşuyor. Bu kitabın nasıl bir ihtiyaçtan doğduğuyla başlamak isterim söyleşimize.

Nedense herkes "ünlü" insanların peşinde. Oysa görünürde "sıradan" insanların da ne denli değerli ve her birinin ne denli özel bir yaşam öyküsü olduğunu on-ları biraz yakından tanıyarak "keşfetmek" hiç de zor değil. Ben evden işe işten eve arabasıyla gidip gelen yalnız in-sanlardan biri değil sürekli insan birikti-ren bir sokak çocuğuyum. Nü-fusu nerdeyse 20 milyona yaklaşan de-vasa bir metropolde, sadece mahallemde ya da Boğaz hat-tındaki günlük yaşamımda sıklıkla karşı-laştığım kimi kişilerle giderek dost olmak kaçınılmazdı zaten. Özellikle İstanbul'da giderek yitirilen mahalle hayatının neredeyse son demlerinde, her birinin anlatılacak bir öyküsü olan bu insanların barın-dırdıkları cevheri ve onlarla kurulan ilişki-le-rin içtenlik ve sıcaklığını okurlarımla da paylaşmak istedim sadece.

Çengelköy kimileri için popüler olduğundan "tüketilmiş" bir Boğaz güzelliği. Ne düşünüyor-sunuz?

ARTUN ÜNSAL
"İstanbul'da yitirilen mahalle hayatının neredeyse son demle-rinde, anlatılacak bir öyküsü olan bu insan-ların sıcaklığını paylaş-mak istedim sadece."

Şükür-ler olsun ki birçoğu gece geç vakitlere kadar açık ka-lan yiyecek – içecek yerleri, özellikle hafta sonları ve bayramlarda sokaklara sığ-mayan kalabalığa rağmen Çengelköy henüz tüketilme-di. Doğru, İskele Meydanı ve kaldırımlar iş yerlerinin istilası altında, kıyıya köşeye park eden onlarca araba yüzünden insanlar caddelerde yürüyorlar artık, can güvenliği endişesiyle. Ama her gün gerek insan yapısı gerekse ekolojisiyle yıpranan orta halli ailelerin, yerli ve ağırlıkla Arap turist-lerin vazgeçilmez uğrağına dönüşen Çengelköy'de, ister yalıda otursun ister mütevazı bir evde, gelip geçen bunca "tüketici" kalabalığı inat; yerli esnaf ve mahalle komşuları arasında yakın ilişkiler hâlâ sürüyor. Güneş ve mehtap aynı bir güzellikte doğuyor ve batıyor. Birbiryle aşına olanların muhabbeti ve doğaya saygısı gizliden devam ediyor.

Öykü-sü yazdığınız Behice Hanım, "Çengelköy zaten uygar bir yerdir; kimse kimse-ye nereden geldin demez, insanları bir tutar," diyor ve bu durumu Eski Diyarba-kır'a benzetiyor. Sizce Çengelköy'ün insanının farklılıklarının kaynağı neler?

Çengelköy, yerlisi ve yeni yerleşenlerin uyum içinde yaşadığı eski İstanbul'un bir hatırasıdır. Ekonomik ve sosyal yönden farklı kesimlerden gelse

Mesele Boğazi'ni yaşatmak

İstanbul'da Boğaz'ın "yerlisi" olanlarla başka şehirlerden gelip Boğaz'da yaşayanlar ara-sında sizin gözlemlerinize göre nasıl farklar var?

Eğer amaçları Boğaz'ı "yaşatmak", bu bağlamda Çengelköy'ü sahiplenmek ise yerlisi ya da sonradan gelenleri arasında hiçbir fark yok. Asıl fark ister yerlisi ister göçmeni olsun, Çengelköy'ü "kullanmak" isteyenler arasında var bence. Yine de bu eşsiz Boğaz'ın rantına gözlerini dayayanların çoğunun; çocukluklarında bu sahillerde yüzmedikleri, hakiki Çengelköy hiyarından ve kavak incirinden hiç tatmadıkları, yaz akşamları açık hava sinemalarına gitmedikleri, hele hele geceleri bül-bül sesine alışkın olmadıklarını da söyleyebiliriz.

Peki ya İstanbul? Bugün İstanbul'a şöyle bir baktığınızda ne görüyorsunuz?

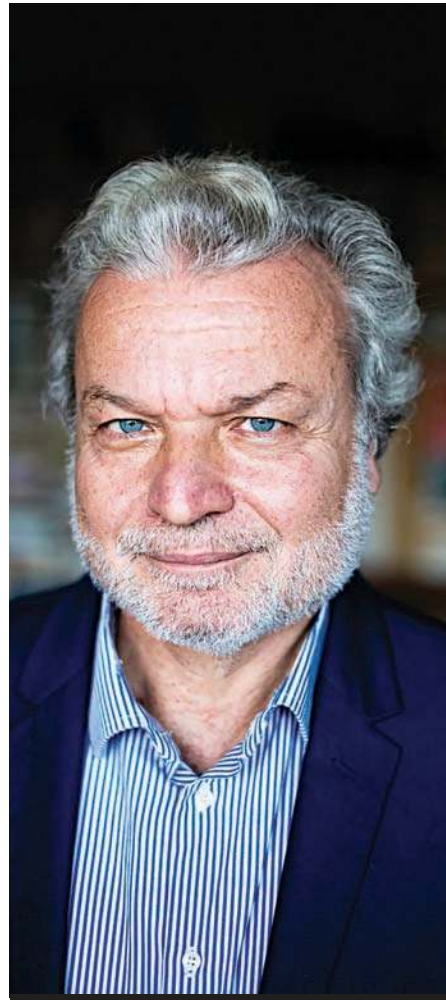
Bezzin Marti ve Çilgin Kelebek adlı kitabımda yer alan bir denemede "Yağ-murda rimelleri akan kent" demiştim İstanbul için. "Müsilay" da bonusu artık. Heyhat! Ben hâlâ Boğaz'ı düşünüyorum, Kanal İstanbul'u değil. Doğasını koruyamayan, maddi ve insani altyapısı olumsuz yönde değişen bu koca kentin her semti de doğa-sından ve kültürel özünden uzaklaşmıyor mu? •

çeşitli psikolojik sorunları yüzünden "sokağa düş-se" de pek aldırmanın ve diyalog kurabileceğiniz biri olması. Tozunu topra-ğını kaldırdığınızda heba olmuş bir cevherle karşıla-şıyorsunuz. Kuşkusuz, bir "kaybeden", moda tabirle "loser" kişilik. Ama bizim Çengelköy'de kimse kimseyi yargılamaz ki. Dostum Hacı Bahattin Bey'in deyişle: "Yaradanın gücüne gider" çünkü.

Boğaz'ın İnsanları (Boğaziçi'nde Tanıdık Yüzler) / Artun Ünsal / Kırmızı Kedi Yayınevi / Anı – Biyografi / 288 Sayfa •

Nedim Gürsel Son Fasıl

Van Gogh'dan, Nâzım Hikmet'e, Leonardo da Vinci'den Rubens'e, Tolstoy'dan Rilke ve Sartre'a çağımıza damga vuran sanatçı ve yazarların son yıllarına ışık tutan bir gezi kitabı

www.dogankitap.com.tr

Twitter: @dogan_kitap Instagram: /dogan_kitap YouTube: /dogankitapresmi Facebook: /DGNKTP LinkedIn: dogan-kitap

Doğan Kitap

Tuna Kiremitçi
Kitap Dedektifi
kiremitci@gmail.com

Müthiş cinâi sergüzeştler

Fakabasmaz Zihni'nin Sergüzeştleri
Hüseyin Nadir'in polisiye ve suç edebiyatı tarihimizin ilk örneklerinden. Eserin ikinci cildi yayına Şule Ayva tarafından, günümüz okurlarına Osmanlıca sözcükleri açıklayan notlarla hazırlandı

Ötüken Neşriyat değerli bir proje yürütüyor, polisiye ve suç edebiyatı tarihimizin ilk örneklerini özenle gün ışığına çıkarıyor. “Geçmişten Günümüze Polisiye Dizisi”nin editörlüğünü Seval Şahin, Banu Öztürk ve Didem Ardalı Büyükarman yapıyorlar. Hüseyin Nadir’in geçen günlerde okurla buluşan eseri *Fakabasmaz Zihni'nin Sergüzeştleri*’nin ikinci cildi yayına Şule Ayva tarafından, günümüz okurlarına Osmanlıca sözcükleri açıklayan notlarla hazırlandı.

Hüseyin Nadir’in eseri, polisiye aleminin en iddialı sunumlarından biriyle huzurlarınızda: “Yalnız İstanbul’un değil, bütün dünyanın en kurnaz, en ele avuca sığmaz, en mahir hırsızı *Fakabasmaz Zihni* ismindeki fevkalbeşer mahlukun akıllara hayret ve dehşet veren sergüzeştleridir.”

Bazen zeka bazen şiddet

Anti kahramanımız Fakabasmaz Zihni, adeta polisiye edebiyata tepki olarak doğar: “Bu muharrir olacak herifler sirkat (hırsızlık) nasıl olur bilmiyorlar. Ben yapayım da görsünler!” diyerek atılır meslek hayatına. Şahitler onu 30 yaşını geçkin, uzun boylu, sarışın, küçük ve parlak gözlü, son derece zeki bakışlı bir adam olarak tarif ederler. Çetesiyle beraber soyulmadık zengin bırakmaz, çaldıklarının bir kısmını da fakir fukaraya dağıtır.

Adam öldürmekten nefret ettiği halde, 48 kişi öldürmeye mecbur kalır (bir de nefret etmese kim bilir ne olacaktı). İcabında külhanbeyi, icabında gün-görmüş bir Avrupalı salon adamı gibi davranır. Bıçaklamaktan, göz oymaktan, kelle almaktan çekinmez. Kasa açmanın, çelik eritmenin, sifre çözmenin, yumrukların, tenis in ve satrancın ustası... Bazen zekâ, bazen de şiddet kullanarak görür işini. Kartvizitinde hırsız yazar ama aslında bildiğiniz suç örgütü lideridir. Biraz da Arsène Lupin’in Türkiye şubesi gibidir ama kendisine sorsanız asıl Lupin ondan esinlenmiştir!

Kimliği tam bir muamma

Amerikalıların “Pulp” dedikleri tarza yakın bu sergüzeştler. Onların 1920’ler İstanbulu’nun renkleriyle bezenmiş versiyonları. Çocuksu bir mantıkları ve anlatımları var, hatta bugün yazılan bazı çocuk kitaplarından daha çocuksu. Günümüz polisiyesinin karakter derinliği ya da gerçekçilik gibi dertlerini o vakitler pek kafaya takmamış bir yazarın eserleri. Bu naiflik, öyküleri ilginç ve sevimli de kılıyor. Okurken kendinizi Karagöz gösterisine gitmiş çocuklar gibi hissediyorsunuz. Bazen Fakabasmaz Zihni’nin, bazen de onun peşindeki polis hafiyesi Amanvermez Avni’nin tarafını tutuyorsunuz. Osmanlıca sözcük ve deyimler, çağrışımlarıyla kulaklarınızı okşuyor.

Yazar Hüseyin Nadir’in gerçek kimliğiyse başlı başına bir muamma. Editörlerin ve polisiye uzmanı Erol Üyepazarıcı’nın yaptığı (ve kitabın ön sözünde etraflıca bahsedilen) araştırma-ya göre, olağan şüpheliler arasında bir diğer hırsızımız Cingöz Recai’nin yazarı Peyami Safa bile olabilir.

Bendeniz gibi DNA analizinden, parmak izi veri tabanlarından, dijital teknik takipten ve güvenlik kameralarından önceki polisiye romanları sevenlere tatlı bir okuma vadediyor Fakabasmaz Zihni. Tabii bir de Cingöz Recai’yi yumuşak bulup daha sert bir şeyler isteyenlere!

Fakabasmaz Zihni’nin Sergüzeştleri – Geçmişten Günümüze Polisiye – Cinayet Koleksiyonu Cilt 2 / Hüseyin Nadir / Notlandırarak Hazırlayan: Şule Ayva / Ötüken Neşriyat / Roman / 232 Sayfa ●

“Bu saatten sonra bana *Nobel* vermezler!”

25 yıllık kariyerine onlarca ödül, liste başı roman ve öykü sığdırdı. Yalnızca yetişkinler için değil çocuklar ve gençler için de üretti. Canan Tan edebiyatta çeyrek asrı iki yeni kitapla karşılıyor: *Önce Sen Vardın* ve *Benim Adım Can Kedimin Adı Cancan...*

Edebiyat dünyasındaki 25 yılım, tam anlamıyla rüzgâr gibi geçti, diyen Canan Tan’la yeni iki kitabından yola çıkarak 25 yılın satır başlarını ko-nuştuk.

Önce Sen Vardın, son derece çarpıcı; pişmanlığa, affetmeye ve geçmişe dair kesitler sunan bir öykü seçkisi. Yıllar sonra ilk gençlik aşkını ölüm döşğinde gören bir kadın ve bir türlü açılmadığı üniversite aşkıyla, yıllar sonra bir araya geldiği erkeklerle açılıyor kitap. Anlatılanların ne kadarı gerçek, ne kadarı kurgu?

Okurlarım, her öykünün ya da romanın gerçek yaşamdan alındığını düşünüyor ya da öyle olmasını istiyor. Onları hayal kırıklığına uğratmak istemem ama yazılanların büyük bölümünün kurgu olduğunu itiraf etmeliyim. Gerçek yaşamdan birebir alınmış tek kitabım mübadeleyi işleyen, izleri Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet öncesi döneme uzanan, kırık bir aşkın ve ömür boyu süren hasretin öyküsü, yazımı yedi yıl süren *Hasret*’tir.

Vicdana sesleniyor

Yalnızca ilişkiler değil, toplumsal sorunlara dair de çok şey var öykülerde. Bağlımlılık, şiddet, özellikle kadına zulmü işliyorsunuz.

Keşke sesimizi daha çok duyurabilsek! Kadına yönelen şiddet ve zulüm, öylesine aldı yürüdü ki görmezden gelmemiz mümkün değil. Keşke bu yazılanlar birilerinin kulağına ve vicdanına ulaşabilse.

Öykülerinizde şehirlerle ilişkinizi de takip edebiliyoruz. Kimi zaman Paris’te buluyoruz kendimizi, kimi zaman Diyarbakır’da, Urfa’da... Hem şehirliyle has olduğu düşünülen meseleleri hem de kırsalın yakıcı sorunlarını yazabilmenin sırrı nedir?

Tek sırrım var: Gidip görmediğim mekânlar hakkında tek satır yazmam. Diyarbakır’a gelin gittim, *Piraye*’yi yazdım. Ancak, okurlarımı Piraye olmadığımı zor inandırdım.

Şehirler ve mekânlar, kimi zaman roman ve öykülerin süslemeleri gibi görülse de, okurla buluşmada çok önemli rol oynuyorlar. Örneğin *Piraye*, tam bir

Diyarbakır romanı. Tıpkı benim gibi, Diyarbakır’a gelin gitmiş bir kadını anlatıyor. Eğer o yöredeki kadın ve

erkek sorunlarını birebir yaşamasam, yazdığım romanlar bu derece etkileyemezdi okurlarımı. Ama tekrar belirtmeliyim ki Piraye ben değilim!

Başrol tatlı bir kedinin

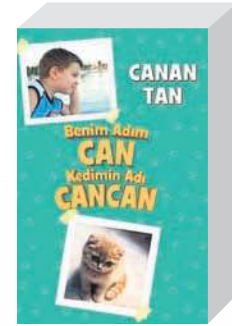
Benim Adım Can, Kedimin Adı Cancan; 25. yılınızda çocuk okurlarla buluşturduğunuz yeni kitabınız. Başrolde bir kedi var!

Cancan kızımın kedisi, asıl adı Leo. Ama ben, kedinizin maceralarını yazmaya karar verince Leo’yu Cancan yaptım. İyi de oldu. Türkçe başımızın tacı misali... Okuyanlar görecektir, Cancan kitap sahibi, özel bir kedi olarak anılmayı fazlasıyla hak ediyor.

© FETHİ KARADUMAN

Önce Sen Vardın / Canan Tan / Doğan Kitap / Öykü / 232 Sayfa

Benim Adım Can, Kedimin Adı Cancan / Canan Tan / Doğan Egmont / Çocuk Öykü / 52 Sayfa

“Edebiyatta çeyrek asır rüzgâr gibi geçti”

25. yılınızı bir çocuk kitabı ve bir öykü kitabıyla karşılıyorsunuz. Edebiyat dünyasında çeyrek asır nasıl geçti?

Edebiyat dünyasındaki 25 yılım, tam anlamıyla “rüzgâr gibi geçti”! Öncesinde, çılgınca kitap okuyan bir “tek” çocuk-tum. Kitaplar benim kardeşim, arkadaşım. Okuya okuya bir şeyler karalamaya başladım. Sıra okurlarla tanışmaya geldi sonra. Aziz Nesin’in ölüm yıl dönümünde açılan mizah öyküleri yarışmasına bir dosya gönderdim. Kimlik kapalıydı ve öykülerimin çoğu erkek ağzından yazılmıştı. Yıl 1996. Ve ilk birinciliğim! 1997 yılı da son derece verimliydi: Rifat Ilgaz Mizah Öyküleri Ödülü birinciliği. Yani sıra çocuk kitapları, yarışmalarda alınan ödüller ve kitaplarımın Türkiye’nin önde gelen yayınevleri tarafından basılmaya başlanması...

Ankara’da Siyasal Bilgiler Fakültesi’nin Basın Yayın Bölümü’nde okumayı düşlerken, yüksek bir puanla Eczacılık Fakültesi’nde bulmuştum kendimi. Şıkayetçi değildim. Eczacı olmasam, madde bağımlılığını işleyen *Eroinle Dans* ve organ naklini gündeme taşıyan *En Son Yürekler Ölür* kitaplarımı yazamayacaktım. Böyle devam etti ve bugüne kadar geldik.

Edebiyat dünyasında bir kadın olarak bunca yıl üretime devam etmeyi konuşalım. Neler yaşadınız? Erkek egemen bir edebiyat ortamımız olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet, erkek egemen toplumun erkek yazarlarına karşı biz, bir avuç kadın yazarız. Ama ben bu durumdan hiç yüksünmüyorum. Biraz eleştirel gözle de olsa, kadın erkek fark etmeden, okunmayı hak eden her kitabı keyifle okuyorum.

Yeni nesil kadın yazarları takip ediyor musunuz?

Tabii ki. İçlerinde

başarılı bulduğum pek çok isim var. Okumayı bitirdiğimde kendilerine ulaşarak kutladığım da oluyor.

Edebiyat hayatınıza çok sayıda ödülü sığdırmış bir yazarsınız. Bir yandan da “Artık herhangi bir yarışmaya katılmayacağım” diyor-sunuz. Bu kararı alma gerekçenizi öğrenmek isterim.

Bu saatten sonra bana Nobel ödülü falan vermezler. Okurlarımdan gelen her övgünün başımın üstünde yeri var. Fazlasına gerek yok!

Lütf mu lanet mi?

Her kitabınız listelere girdi, çok satan listelerinde haftalarca kaldı. 25 yılın sonunda, sizce çok satan bir yazar olmak lütf mu, lanet mi?

Çok satan sözcüğü beni çok rahatsız ediyor. Çünkü okurlarımla aramdaki muhabbet yerle bir oluyor sanki. Oysa kütüphaneler ya da kitap fuarları aracılığıyla kitaplarıma daha ucuz ulaşabiliyor insanlar. Keşke daha fazlası elimden gelebilse.

Okur profilini de konuşalım. 25 yılda birçok şehirde, birçok okurla bir araya geldiniz, sayısız mektup ve mesaj aldığınızı tahmin ediyorum. Okur da değişti mi yıllar içinde?

Kayda değer bir başkalaşım yok. Kabul ediyorum ki okurlarım biraz fanatik. Kitap fuarlarında neler yaşadığımı bir görseniz şaşarsınız. Sırf beni görmek, imzalı bir kitabımı alabilmek için saatlerce bekleyenler, boynuma sarılıp hıçkırma hıçkırma ağlayanlar... Pandemi sonrası neler yaşayacağız bakalım...

“İstanbul Sözleşmesi Türk kadını için umuttu, güvenceydi”

“İstanbul Sözleşmesi’nin iptali son derece üzücü. Oysa Türkiye, 2011 yılında İstanbul’da kabul edilen sözleşmeyi ilk onaylayan ve yürürlüğe koyan ülke olmuştu. Türk kadını için umuttu, güvenceydi o sözleşme. Ama ne yazık ki tüm umutlar meyve veremeden dalında soldu. Kadınlarımız daha ne kadar çaresizlikle baş başa itilip kakılmaya, şiddete maruz kalmaya devam edecek? Her karanlığın sonu aydınlıktır, derler ya... Ne derece doğru, bekleyip göreceğiz.” ●

MÖ 1343'ten kalan bir Veba Duası tabletinin de yer aldığı *Kil Tabletlerde Yaşam ve Ölüm: Dua, Ritüeller ve Salgın Hastalıklar* sergisi Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde bu ay da devam ediyor.

Gılgamış'ın macera dolu 4 bin 300 senesi

Kaçırılarak ABD'ye götürülen Gılgamış Destanı'nın 'rüya tableti' Irak'a iade ediliyor. Gözler üç din için de önemi büyük eserde. Diğer yandan destanın Hititler'den kalan 3500 yıllık kopyaları İstanbul Arkeoloji ve Ankara Anadolu Medeniyetleri müzelerinin depolarında. Eserler yakında sergilenecek

Geçen hafta ABD mahkemeleri Oklahoma'daki İncil Müzesi'nde sergilenen 4 bin 300 yıllık Gılgamış rüya tabletini asıl evi Irak'a iade etme kararı aldı. Karar hem arkeoloji hem de sanat dünyasının gözlerini bu esere çevirdi. 2003'te ABD'nin Irak'ı işgali sırasında ülke dışına kaçırılan eserlerden biri olan tablet yaklaşık 6 inç (15.24 cm) 5 inç (12.7 cm) ölçülerinde ve Akadca. Oldukça değerli çünkü destanın yazılı olduğu 12 tabletten biri.

Bu 12 tabletin keşif hikayesi 19'uncu yüzyıla kadar uzanıyor. O dönemde Fransızların Mısır'da yaptıkları kazılarda ortaya çıkan eserler Batılı bilim insanlarının yüzünü Doğu'ya çevirir. Irak ve İran'dan geçen gezginlerin rastladıkları yazıtlardan örnekler de heyecanı artırır. 1839'da İngiliz Austin Henry Layard, Hindistan'a doğru giderken Irak'ın kuzeyinde çok eski çağlardan kaldığı söylenen birtakım höyükler görür. Eski Nemrud ve Ninova kentlerinin kalıntıları bunlar. Kazılar başlar. 1842'de Fransızların Musul konsolosunun yaptığı kazılarda Asur'un başkenti binlerce yıllık Ninova bulunur. Buradan çıkan kalıntılarla 1847'de ilk Asur müzesi Louvre'da açılır. Sonrasında Asur Kralı Asurbanipal'ın Şiir Tanrısı Nobu adına kurduğu bir tapınağın kalıntıları arasında pek çok tablete rastlanır. Tabletler British Museum'a taşınır. İşte, Gılgamış Destanı'nın bu tabletler arasında bulunan ve adına Ninova anlatımı denilen en az eksikli biçimi destanı çözmekte çok faydalı olur.

Yazıya geçen ilk hikaye

Peki nedir Gılgamış'ın önemi? Günümüzden yaklaşık 4 bin 300 bin yıl, Yunan destanı İlyada'dan da 1500 yıl önce anlatılıp yazıya aktarılmış Gılgamış Destanı insanlığın bilinen ilk yazısal ürünü ve başyapıtı. Destanda adı geçen Gılgamış, M.Ö.

2300 civarında yaşamış. Yarı efsanevi biri. Annesi Ninsun isimli bir tanrıça, babası ise bir şeytan: Lilla. Bu yüzden üçte biri insandan üçte ikisi tanrıdan yaratılmış. Bağdat ile Basra arasındaki ilk Sümer yerleşimlerinden Uruk'un kralı. Bu şehir göktaını An ve eşi İnanna adlı Eanna Tapınağı ile meşhur. Hikaye aslında çok basit.

En yakın arkadaşı Enkidu ölünce Gılgamış, bir gün bunun kendi başına da geleceğini anlar ve sonsuz yaşamın peşine düşer. Söylentiye göre Şuruppak kentinin kralı Utaşağıstım (semavi dinlerdeki Nuh) bu sırrı bulmuştur.

Gılgamış'a bu gizli hikayeyi şöyle anlatır: "Tanrılar insanların yer yüzünde aşırı derece çoğalmalarından ve gürültü yapmalarından rahatsız olmuşlardı. Bu sebeple tanrılar konseyi insan ırkını yok etmek üzere anlaşılmaya vardı. Ama tanrı Ea, yaşamımızı devam ettirmemiz için bir gemi inşa etmemi emretti."

Utaşağıstım ve karısı gemiyi yapılar ve yanlarına da her hayvandan ikişer tane alırlar. Tufan altı gece yedi gün sürer. Tüm dünya su-

lar altında kalır. Bir karaya gelirler. Tufandan sağ çıkıp dünyadaki hayvan ve bitki yaşamını kurtarınca tanrı Enil karı-kocaya tanrılık ve ölümsüzlük verir. İşte Gılgamış bu sırrın peşindedir. Utaşağıstım ölümsüzlük için Gılgamış'a yedi gün yedi gece uyumamasını önerir ama Gılgamış bunu başaramaz. Sonra başka bir yol olarak Gılgamış'ı ölümsüzlük otunu bulmaya gönderir. Kahramanımız otu bulur ama bir yılan onu elinden alır ve eli boş döner evine. Gerçeği kabullenir. İnsan dediğin ölümsüz değildir, herkes bir gün ölür.

Hitit tabletleri

Sümerler'in Gılgamış adının çevresinde yattıkları bu hikayeler M.Ö. 2000 yılında o dönemde yörelin ağırlıklı dili olan Akadcaya aktarılıyor. Bu çeviri MÖ 1600'lerde yeniden düzenleniyor. M.Ö. 1200 civarında da Uruklu Sin-lekkekunun ismi bir ozan tarafından bir bütün haline getiriliyor. Bu ozanın adı Asurluların ay tanrısı Sin'den yola çıkıyor ve "Ey Sin, yakarışlarımızı kabul et" anlamına geliyor. Destan, kil tabletlerin ön ve arka yüzlerine üçer sütun olmak üzere altı sütunda yazılmış. Her sütun 50 dize, her tablet 300 dize içeriyormuş. Destanın yazıldığı 12 tabletin her birinden 10'ar-12'er kopya yapılıyor ve bilgiyi güvence altına almak için çevre illerin ve komşu ülkelerin

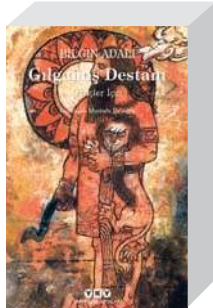
Gılgamış'ın Louvre Müzesi'nde sergilenen, Dur-Şarrukin'de bulunan kabartması. Sol kolunda bir aslan ve sağ elinde bir yılan tutarak "Hayvanların Efendisi" olarak betimlenmiş.

ABD'nin iade ettiği tabletin yolculuğu

Hikaye, ABD'li bir antikacının 2001'de Londra'da Ürdünlü sikke satıcısı Hasan Rihani'nin topladığı çivi yazısı tabletleri incelemesiyle başlıyor. • ABD'nin Irak'ı işgal ettiği 2003'te antikacı Rihani ailesinden 'kirle kaplı ve okunamaz' haldeki tableti satın alıyor. Postayla ABD'ye gönderilen tablet temizlenince 'rüya tableti' ortaya çıkıyor. • 2007'de antikacının 1981'deki bir müzayedede sattığı tablet, daha sonra defalarca alınıp satılıyor. Ta ki Londra'da adı açıklanmayan bir müzayedede evinin (Christie's olduğu basına yansıdı) eline geçene dek. • Hobby Lobby tarafından 2014'te müzayedede evinden özel satış yoluyla alınan ve bağlantılı olduğu Oklahoma'daki İncil Müzesi'ne verilen tablete, Eylül 2019'da federal ajanlar el koyuyor. Ve 3 yıl sonra tablet evine dönüyor.

Üç din için de neden çok önemli?

Gılgamış destanının YKY baskısında Bilgin Adalı şöyle diyor: "Ölüme karşı çıkmak için büyük çabalar harcamış, uzun yollar aşmış, onca serüvenin sonunda ise, onurlu bir insan olarak yaşayıp gelecek kuşaklar tarafından, insanlığı yararlı bir insan olarak anılmanın, ölümsüz ama tanrıların kölesi olmaktan daha güzel olduğunu anlayan ve anlatan ilk kahramandır Gılgamış. Günümüzde kutsal sayılan ve yazılma tarihi bu destandan sonra olan din kitaplarında anlatılan kimi öykülere, örneğin Nuh Tufanı'na da (tüm canlıları tufandan kurtaran Utanapıştim, Nuh'tan başka birisi olabilir mi) rastlarız."

Irak'tan 35 bin eser yurt dışına kaçırıldı

Irak'a iade edilen tabletin 2003'deki ABD işgalinde Bağdat'taki Irak Ulusal Müzesi'nden çalınan tarihi eserlerden biri olduğu tahmin ediliyor. O dönemde yağmalanan eser sayısının 35 bini geçtiği hesaplanıyor. Arkeologlar ve müzeciler bu noktada özellikle bulunan eserlerin yerlerinde kalmalarına önem veriyorlar. O yüzden eserin evine dönmesi çok önemli. Türkiye, İtalya, Yunanistan gibi ülkelerde yurt dışına eser çıkarmak yasalarla engellenmiş durumda. Ciddi cezaları var. Ama İsrail, ABD gibi ülkelerde eserlerin yurt dışına giriş çıkışları mümkün. Müzeler dışında, koleksiyonerler de gerekli koşulları yerine getirirlerse tarihi eser sahibi oluyorlar. Burada önemli nokta sahip oldukları eseri yayına açmaları oluyor. Yine de bu durum kültür- sanat camiası tarafından iyi karşılanmıyor.

Tableti ne anlatıyor?

Yaklaşık 6 inç (15.24 cm) 5 inç (12.7 cm) ölçülerinde ve Akadca rüya tableti, destanın dördüncü fragmanı. Bu bölümde, Gılgamış, Sedir Ormanları'na gidip oranın bekçisi dev Humbaba'yı öldürüp Uruk'a kereste getirmek ister. Arkadaşı Enkidu ile yola çıkarlar. Gılgamış yol boyunca altı düş görür. Enkidu düşlerdir bunlar. Ama Enkidu mutlu bir sonun belirtileri olarak yorumlar hepsini.

Yekta Kopan
Rafta Kalmasın
yekta.kopan@gmail.com

Kişisel bir sorundan başarı hikâyesine

1994 yılı Nobel Edebiyat Ödüllü Japon Kenzaburo Oe'nin romanı *Kişisel Bir Sorun*, yazarın kişisel süreçlerini etkileyici bir kurguyla anlatıyor

Romanın adı *Kişisel Bir Sorun* olmasa ve biz okurlar, yazar Kenzaburo Oe'nin gerçek hayatında da benzer bir hikâye olduğunu bilmesek nasıl bir okuma süreci yaşardık acaba? Okuduklarımızın sadece kurmaca bir metin olmadığı bilgisi, Bird'ün engellerle dolu hikâyesi ile aramıza bir mesafe koyar mıydı? *Kişisel Bir Sorun* bütün bu soruları sordurtmanın yanı sıra, muhteşem bir yolculuk vaat ediyor.

Bird, 27 yaşında bir adam. Roman 1962 yılında geçtiğine göre, 1935 doğumlu bir roman kahramanı ile karşı karşıyayız. Bu durumda tıpkı yaşı Kenzaburo Oe gibi, Hiroşima'ya, atom bombasının yıkıcı etkilerini, çürümüş bedenleri, akımsız gözleri, dışarı fırlamış beyinleri görmüş durumda. Eksilmiş, eksiltilmiş bir kuşağın çocuğu. Dershane öğretmeni Bird, kabuğundan çıkmak, Afrika'ya gitmek ve büyük gezisinin dönüşünde "Afrika'da Gökyüzü" başlıklı bir hatırat yazmak istiyor.

Engellerle dolu bir hayat Bird'ün hayatı. Kendini ifade etmesinin, insanlarla iletişim kurmasının, çelimsiz bedenini toplum içinde görünür kılmasının ve hayallerini gerçekleştirmesinin önünde hep engeller var. En büyük engel de çocuğunun doğumuyla ortaya çıkıyor. Kafatasındaki eksik yüzünden beyni dışarı taşmış, beyin fitiği teşhisi konmuş bir çocuk veriyorlar kucığına hastanede. Bir bitkiden farksız bebeğiyle, yeni bir engeli aşım aşım kararırken eşiğeni geliyor Bird. Bir kuşu andıran bedeni ve ifadesiz yüzüyle uçamayan kuş Bird, kanat çırpamak zorunda bu engeli aşabilmek için.

Tanrı rolüne bürünmek

Kanat çırpamak. Özgürleşmek. Toplumsal sözleşmelerden uzaklaşmak. Ahlakın ve aidiyetin dayattığı kuralları hiçe saymak. Aileyi sorgulamak. Yaşamı sorgulamak. Hastalıklı, neredeyse bitki gibi bir bebeğin bedeni üstünden ölüme ve yaşama karar veren bir Tanrı rolüne bürünmek. Bütün bunları yaparken bireysel varoluşla hesaplaşmak. Alkole ve iç karanlığına sığınmak. Aslında bu noktadan itibaren, kurmaca ile gerçek, Bird ile Oe birbirine giriyor. Yazarın kişisel sorunu önce okurun ve giderek insanlığın sorunu haline geliyor. Bir gün engelli bir çocuğunuz olsa (ya da bir başka engel girerse hayatınıza, sizi toplumsal olarak "ötekiler" hanesine yazan bir olayın öznesi olsanız) ne yapardınız? Bunu nasıl aşardınız?

Kişisel Bir Sorun, Kenzaburo Oe'nin benzer bir süreçten çıkışının hemen ertesinde yazdığı bir roman. Yazar, 1963'te bedensel ve zihinsel özürü bir çocuk sahibi olmuş: Hikari. Kenzaburo Oe ve karısı da önce bu çocuğun yaşamaması gerektiğine karar vermişler. Sonrası Hikari'ye adanan bir hayat. Oe, bütün gün oğluna kuş sesleri ve klasik müzik parçaları dinletmiş. Kumiko Tamura, küçük Hikari'ye piyano dersleri vermiş. Sonuçta konuşması bile mucize olarak görülen Hikari, 7 yaşına bastığında besteler yapmaya başlamış. 20 yaşına geldiğinde de ilk CD'sini piyasaya çıkarmış. Hikari bugün 58 yaşında, hâlâ konuşmuyor ve Japonya'nın önemli bestecilerinden biri olarak anılıyor. Babası 1994'te Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldığı sırada elbette Hikari de orada. Sonuçta *Kişisel Bir Sorun*, baba-oğulun başarı hikâyesine dönüşüyor.

Kişisel Bir Sorun / Kenzaburo Oe / Çeviren: Hüseyin Can Erkin / Can Yayınları / Roman / 232 Sayfa

Aynı yeryüzünde 'çok kalpli varlıklar'

Necla Rüzgar'ın *Her Sayfada Adım Yazılıydı* isimli sergisi; başka bir yaşama biçimi düşündürüyordu. *Sessions V*'in gençleri ise insan merkezli yaşamın türlü çıkmazlarına eleştirel bir bakış fırlatıyor

Geçen mayıs ayında Ankara'da, Galeri Nev'de Necla Rüzgar'ın *Her Sayfada Adım Yazılıydı* isimli solo sergisi açılmış, haziranın sonuna dek izlenmişti. Sanatçının, İstanbul'da 2018 yılında Galata Rum Okulu'nda açtığı, *Çok Kalpli Varlık* sergisinde anlatıkları, bu sergide kaldığı yerden devam ediyordu. Rüzgar, sanat üretiminde canlı türleri arasında, hiyerarşi yaratan ve ötekileştiren insan, hayvan, kadın, erkek gibi kavramları söküp atar ve varlık kavramına ulaşır.

İnsan oluş yahut hayvan oluşun kendisi birbirinin içine geçen, birbirinden doğan, birbirini besleyen ve aynı zamanda yok eden bir bütündür. Rüzgar, Ankara'daki sergide izlediğimiz desen ve heykellerinde bu bütün oluşa yeni bir yaşama biçimi ihtimalini ekleyerek düşünmeye davet ediyordu.

Yeryüzü üzerinde canlılık tüm hızıyla şiddete maruz kalıyor, insanın insana ettiği kadar öteki saydığı her şeye verdiği zarar bildiğiniz üzere yayılmacı bir arsızlıkla devam ediyor. Kınlgan, savunmasız, güzel olan ne varsa, yağmalayıcı ve işgal edici kendinden olmayanı bitirici bir zihniyetin kurbanı. Necla Rüzgar, *Her Sayfada Adım Yazılıydı* sergisinde kurban oluşu/ediliş gerçekliğine karşı, tüm canlılığı bir oluştaki birleştiriyor ve yeni bir tür yaratıyor demek mümkün. Birbirine yaslanan birbiri içinden geçen tek bir bedende çoklu oluşu sahiplenilen eserler;

NAZLI PEKTAŞ

tamamlanmamış halleriyle serginin adı gibi aynı ismi sahipleniyorlardı. Çok kalpli varlık oluş, bu sergide aynı isimle çağırılan bilmenin düşüyle, bitmemiş eksiltilmiş ya da azaltılmış, kağıt üzerine mürekkep desenlerle, kendiliğinden doğuveren arı bir anlatının gölgesine dönüşüyordu.

Bireysel hafızadan kolektif hafızaya

İstanbul'da Mixer'de açılan sergide ise; farklı anlatı biçimleriyle, bireysel hafızadan kolektif hafızaya atılan sıkı ilmeklerden oluşan eserler var.

21 Ağustos'a dek devam edecek *Sessions V*, Mixer'in kariyerlerinin başındaki genç sanatçılara destek olma arzusuyla hayata geçirdiği sergi serisinin beşincisi. Geçtiğimiz yıl salgın sebebiyle ertelenen Mixer Sessions, sanat alanında eğitim alan, son sınıf lisans, yüksek lisans, doktora öğrencilerinin başvurularına açık. Mixer ekibi tarafından

Galeri Nev - Necla Rüzgar, *Her Sayfada Adım Yazılıydı* Dizisi, 2021, Kağıt üzerine mürekkep, 65x56 cm.

yapılan değerlendirme sonucunda 300'ün üzerinde başvurunun arasından 19 sanatçının farklı disiplinlerde üretilen çalışmaları yine aynı ekibin küratöryal çalışmasıyla izleyicilerle buluştu. Farklı şehirlerde eğitim gören sanatçıların video, fotoğraf, tuval, kara kalem, seramik, hazır nesne ve mekâna özgü yerleştirmeler-

rinden oluşan bu yılki seçkide, toplumsal hafıza; birey-kimlik; aidiyet; aile; ev-mekân, doğa-insan ilişkisi ve iktidar kavramları öne çıkıyor. İçinden geçtiğimiz salgın döneminin etkisinin de hissedildiği işlerde; yeryüzü ve birey arasındaki yıpratıcı bir çekişmeye dönüşen sevgi dikkat çekiyor ve genç üretimi bir hayli meşgul etmiş benziyor. Ayrıca sergide Mixer ekibi tarafından yapılan, işlerin birbirleriyle iletişim halindeki özenli yerleşimi de gözlerden kaçmıyor.

Sergide yer alan sanatçılar; Cemil Toprak, Delal Eken, Derya Gözübüz, Duygu Tanrıverdi, Eda İlbeyci, Ege Subaşı, Ekin Keser, Ferhat Salman, Gökhan Tannöver, Hale Arslan, Hazel Kılınç, Irmak Dönmez, Kübra Zor, Nacihan Aydınlik, Pelda Aytaş, Rıdvan Aşar, Serap Alakaz, Volkan Dinçer ve Zeynep Tunçel Kahyaoğlu. •

Mixer - Ege Subaşı, *hatıraların silüeti*, kağıt üzerine yağlı boya, 20x15 cm, 2021

Sanatla yeni bir randevu

Yanköşe'de, yani Kabataş Kahve Dünyası mağazasının dış duvarı ve kesen duvardaki *Seri Zanaat* enstalasyonunu sanatçı Bilal Yılmaz ile konuştuk

KAHRAMAN ÇAYIRLI

Kahve Dünyası'nın güncel sanat projesi Yanköşe; deneysel, sıra dışı güncel sanat eserleri üreten sanatçılara ifade alanı sunuyor. Yanköşe'de, yani Kabataş Kahve Dünyası mağazasının dış duvarı ve onu kesen duvarda aralık ayına kadar yer alacak *Seri Zanaat* isimli enstalasyonu hakkında genç sanatçı Bilal Yılmaz ile konuştuk.

Enstalasyonunuzun hikayesi nedir? *Seri Zanaat* ismini neden seçtiniz?

İsmi hikayesinde saklı olan bir yerleştirme fikri. *Seri Zanaat* üzerine çalışmaya başladığımda iki kişi

nokta vardı. Bunlardan birisi uzun zamandır İstanbul'da zanaatkarlık üzerine yaptığım saha araştırması, diğeri ise yıllar önce Aslı Odman'dan özetle dinlediğim "Ford'un Tophane Otomobil Montaj Fabrikası" üzerine yaptığı akademik çalışmaydı. Bu fabrika ile endüstriyel üretimin temellerinin dayandığı seri üretim bandı Türkiye'ye geliyor. Seri üretimi mümkün kılan mekanik aksamaları araştırırken, bazı zanaat atölyelerinde de karşılaştığım

eski kayış ve kasnak sistemleri dikkatimi çekti ve araştırma bu doğrultuda derinleşti. İstanbul'da birçok atölyede zanaatın endüstriyel üretime adaptasyonuna ve dönüşümüne dair izlere rastlanır. Bazı atölyelerin tavanlarında merkezi hareketi aktaran eski kasnak ve kayış sistemlerinin parçalarını hâlâ görebilir, ustalardan hikayelerini dinleye-

bilirsiniz.

Yerleştirmenizde kaç parça iş yer alıyor, ebatları, teknikleri nedir?

Yerleştirmede iki duvara yayılmış 52 mil üzerine monte edilmiş farklı boyutlarda 110 adet kasnağın 255 metre kayış ile birbirlerine bağlanması ve oluşan bu kompleks sistemin iki motor aracılığı ile harekete geçirilmesinden oluşuyor. •

Tek eşli olmak istemiyorum, ne okuyayım?

21 yaşında genç bir kadımdır. Düzenli bir ilişkim var, erkek arkadaşımı çok seviyorum, ancak aynı zamanda aslında tek eşli olmak istemiyorum. Aynı anda farklı özelliklerinden etkilendiğim pek çok erkek var. Ne önerirsiniz?

Aslı Perker

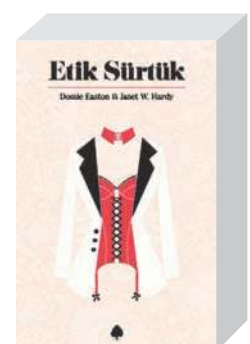
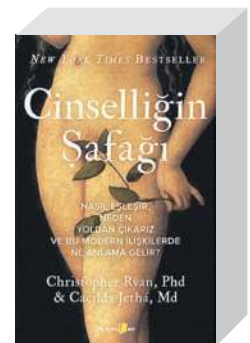
Bibliyoterapi

Okumak duyguları tanımanızı sağlar, ruhunuzu iyileştirir. **Haftalık bibliyoterapi seansına** hoş geldiniz. Derdinizi yazın, derman olacak kitabı söyleyelim...

bibliyo@gazeteoksijen.com

işte burada etik konusuna geliyoruz. Eğer erkek arkadaşınızla düzenli bir ilişki içindeyseniz ama şüpheleriniz varsa kendisi niyetinizi bilmeyi ve ona göre karar almayı hak ediyor. Etik bize böyle söylüyor. Yapması kolay olmasa da.

Önerceğim bir başka kitap *Tutsak Cinsellik - Erotik Zekânın Kilidini Açmak*. Yazarı Esther Perel dünyanın en önemli, ünlü çift terapistlerinden biri. Onun yazdıklarından öğrenecek çok şeyimiz var. Çünkü tek eşli bir ilişkinin içine nasıl heyecan getirilebileceği de aslında bilinmesi gereken bir konu. Sadece uygulanması bakımından değil, bunları yapıp yapamayacağınızı anlamak bakımından da. Tavsiye ettiğim kitapları okuduğunuz takdirde konu hakkındaki pek çok noktanın aydınlanacağını, çok eşliliğin getirdiği kıskançlık

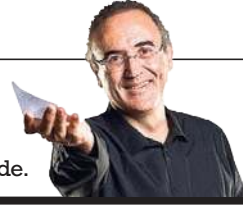
başta olmak üzere pek çok duyguyu da anlayarak bunlarla baş edip etmek istemeyeceğinizi anlayabileceğinize inanıyorum. Umarım yardımcı olmuşumdur. Sevgilerimle.

REÇETE:

- 1. Cinselliğin Şafağı / Christopher Ryan, Cecilda Jetha / Çeviren: Ebru Erbaş / Okuyan Us Yayınları / Psikoloji / 520 Sayfa**
- 2. Etik Sürtük / Dossie Easton, Janet W. Hardy / Çeviren: Kıvanç Güney / April Yayıncılık / Kişisel Gelişim / 344 Sayfa**
- 3. Tutsak Cinsellik - Erotik Zekânın Kilidini Açmak / Esther Perel / Çeviren: Deniz Çiftçi Valente / Bilge Baykuş Yayınları / Sağlık / 281 Sayfa** •

İşgal yıllarının İstanbul'undan bir yastığa işlenen şiire kadar birçok yaşantıyı anlatacak olan Sunay Akın, Yüz Yüze Sunay Akın gösterisiyle Kadıköy Belediyesi Selamiçeşme Özgürlük Parkı'nda 9 Ağustos saat 21.00'de.

Yangının ortasından iki belgesel

Netflix'teki *Fire in Paradise* ve *Yangın Kovalayanlar* hem bizi hem dünyayı saran alevler konusunda bilgi sahibi olmamızı sağlıyor

KEREM FINDIK

Günlerdir aklımız fikrimiz hep orman yangınlarında. Peki, dünyada bu konuda neler oluyor? Bu sorunun cevabını öğrenmek için iki Netflix orijinal yapımı belgesele uzanıyoruz: *Fire in Paradise* ve *Yangın Kovalayanlar* (*Fire Chasers*).

Fire in Paradise, ABD'nin Kaliforniya eyaletindeki Paradise kasabasında 2018'de çıkan orman yangınına konu alıyor. Kaliforniya aslında ABD'nin orman yangınlarıyla bilinen en önemli eyaleti

ve Paradise'daki yangının farkı ise buranın tarihini ve büyüğü olması. Zira yangın sonucunda 77 kişi ölüyor, 9 bin 700 ev yok oluyor ve 62 bin hektarlık alan kül oluyor. 2019 yapımı belgeselde itfaiyeci, bölge sakini ve bölge sakinlerinin gözlelerinden bu yangının iç yakıcı yönlerine şahitlik ediyoruz. Örneğin, Paradise'da görevli polis memuru Rob Nichols şunları söylüyor: "...Adeta bir film stüdyosundaydık, tepemizden kül yağıyordu. Bir volkanın altındaymışız gibi hissettik..." İtfaiyeci Sean Norman da kendilerini en çok havanın zorladığını

söylüyor ve yangınların en büyük nedeninin bu olduğunu ifade ediyor. Zackary Canepari ve Drea Cooper'ın yönettiği *Fire in Paradise*, Telluride Film Festivali (2019) ve Hamptons Uluslararası Film Festivali'nde (2019) gösterildi ve bu festivalde Uluslararası En İyi Seyirci Kısa Film Ödülü'nü kazandı. Yapım 40 dakika sürüyor.

Anlamak için

Yangın Kovalayanlar ise yine Kaliforniya'daki orman yangınlarını ele alıyor. Bu kez 2016'ya gidiyor ve Kaliforniya yangın sezonunda itfaiyecilerin bu yangınlarla

nasıl mücadele ettiklerini görüyoruz. Yapımcıları arasında Leonardo DiCaprio'nun da yer aldığı dört bölümlük belgeselde yangınlardaki değişiklikler değerlendiriliyor. Örneğin günümüzde yangınlar daha hızlı ve şiddetli. Yapımdan öğrendiğimize göre, Kaliforniya'da yangın sezonu daha önceleri 1 Haziran'da başlarken, artık 1 Mayıs'ta başlıyor ve son 40 yıldır da 78 gün daha uzun sürüyor. Yapımda itfaiyecilerin yangınla mücadele yöntemlerini görüyoruz. Bunlardan birisi jelle kaplayarak yakla-

şan alevlerin yayacağı ısının şiddetini azaltmak. Bununla birlikte, itfaiyecilerin aldıkları eğitimlere de belgeselde yer veriliyor. Ayrıca Jeff Frost isimli bir fotoğrafçının yangının etkilerini göstermek için yangın bölgelerinden topladığı ısıdan erimiş parçalardan bir sergi açtığını da kaydedelim. Belgeseli Julian Pinder

yönetiyor.

Özetle, *Fire in Paradise* ve *Yangın Kovalayanlar* belgeselleri uzak bir coğrafyadan orman yangınlarıyla nasıl mücadele edildiğini görmemize yardım ediyor. Yapımlar iklim değişikliği konusuna değinse de, ayrıntı vermiyor ama konuyu anlamıza yardımcı oluyor. •

Doğanın verdiği önemli mesajlar

Çevreye duyarlı çocuk yetiştirmek her zamankinden daha çok önemsenmesi gereken bir detay artık....

Türkiye geçen hafta büyük orman yangınları ile sarsıldı. Hepimiz insan, hayvan ve doğa kayıplarımız için çok endişelendik, üzüldük. Konu her zaman olduğu gibi yine

BURAK GÖRAL

Gezegenimizden Bir Yaşam / David Attenborough: A Life on Our Planet, 10+

Dünyanın en iyi belgesel yapımcılarından biri olan David Attenborough'nun hayatı gezegeni dolaşmak, insanlara tabiat ananın ve doğal yaşamın güzelliklerini sunmakla geçti. İngiliz yapımcı son filmde dünya gezegeninin geçirdiği evrimi yine çok çarpıcı görüntülerle sunuyor bize.

Kendisinin ifadesiyle tarihe not düşmek adına, insanlığın dünyayı ne hale getirdiğini gösterip, uyarılar yapmayı ve hâlâ geç kalınmadığını, istenirse

görümleriyle sunuyor bize. Kendisinin ifadesiyle tarihe not düşmek adına, insanlığın dünyayı ne hale getirdiğini gösterip, uyarılar yapmayı ve hâlâ geç kalınmadığını, istenirse

belli oranda bir geri dönüşün hâlâ mümkün olabileceğini anlatıyor. Çok önemli bir film, mutlaka izlenmeli. (Netflix)

Jane, 9+

Bugün 87 yaşında olan dünyaca ünlü Primatolog Jane Goodall'un ilham verici öyküsünü anlatan Emmy ödüllü belgesel, onun aynı zamanda hayat arkadaşı olan Hugo van Lawick tarafından Afrika'da Gambia'de 1960'larda çekilen 100 saati aşkın görüntüden oluşturulmuş. Dünyanın çeşitli ormanları içinde kendisini doğaya ve yaban hayatı araştırmaya adanmış olağanüstü bir insan hikayesini akıcı bir şekilde anlatıyor. Çok ilham verici harika bir film ama bazı vahşi doğa görüntülerine dikkat. (Netflix)

Kayıp Orman / The Lost Forest, 6+

Nobel Ödülleri iş birliğiyle

hazırlanan 2020 yapımı, 22 dakikalık çok anlamlı bir National Geographic belgeseli. Bilim insanları ve kaşiflerden oluşan uluslararası bir ekip, Mozambik'te, hiç insan müdahalesi olmamış bir ormana girip iklim değişikliği hakkında yeni veriler bulmayı ve yeni canlı türleri keşfetmeyi planlarlar. Dağın tepesindeki bu büyük ormana ulaşmak için 125 metre uzunluğundaki kaya duvara tırmanmaları gerekmektedir önce. NG Türkiye'nin Youtube

kanalından Türkçe alt yazılı izlenebiliyor. (YouTube)

Mantarların Gizemli Dünyası / Fantastic Fungi, 13+

Netflix'e yeni gelen bu ilginç belgesel, tabiatla yeniden doğuşu simgeleyen mantarları anlatıyor. Mantarların doğasını anlamak doğanın aklını ve işleyişini anlamak demek aslında. Onlar ormanın sindirim sistemi, petrol kirliliğini temizlemek, ağaçların birbirleriyle iletişim kurmasına yardımcı olmak gibi çeşitli işlevleri uzmanlarca eğlenceli bir üslupta ve harika görüntülerle anlatılıyor. 13+ almasının nedeni, mantarların zehirli türlerinin de olmasından dolayı hepsinin yenilebilecek ya da dokunulabilecek bitkiler olarak algılanması ihtimali. (Netflix)

0 mu, bu mu?

Neredeyse bir yıl önce ilan edilen, platformun en çok izlenen film serilerinden birinin üçüncü ve sonuncusu, pandemi nedeniyle gecikmeli olarak yerini alıyor. *Kissing Booth*'un bu bölümünde Elle, üniversiteye gitmeden önceki son yazını güzel geçirmek niyetinde ama bu yazı gölge düşüren bir zor karar var. Ya erkek arkadaşı Noah ile birlikte dünyanın diğer ucuna taşınacak ya da en yakın arkadaşı Lee'ye verdiği sözü tutup onunla aynı üniversiteye gidecek. (Netflix)

Bir baba-oğul hikayesi

Eastern Promises, Lord of the Rings, Green Book, Carlito's Way gibi filmlerdeki rolleriyle hafızalara kazınan, şiirden sosyolojiye birçok alanda kitaplar yazan, başarılı fotoğrafçı, ressam ve müzisyen Viggo Mortensen, bu kez yönetmen kimliğiyle karşımızda. Mortensen'in babasının hikayesinden esinlendiği ve senaristliğini, müziklerini, yapımcılığını ve başrolünü de üstlendiği *Falling*, 40. İstanbul Film Festivali'nde de gösterilmişti. Film, çocukluğu çiftlikte geçen ve taşra hayatını yıllar önce geride bırakan eş cinsel bir adamın yıllar sonra demans hastası babasını yanına alması ve değişime tüm benliğiyle karşı koyan, kaba, eski kafalı ve sabit fikirli babasıyla gerilimli ilişkisini anlatıyor. (beIN Connect)

Yerli dijital diziler patlayacak

Yeni sezonda Netflix dokuz yeni yerli diziyi seyirciyle buluşturacak. Exxen ve BluTV'de de en az dörder yapım hazırlık aşamasında

BURAK SAKAR

Masum'un 27 Ocak 2017'de Türkiye'nin ilk dijital dizisi olarak Blu TV'deki prömiyerinden bugüne tam 57 adet internet dizisi yapıldı. Bunların 20'si Blu TV orijinali. Hemen arkasında 12 diziyse bu yıl piyasaya giren Exxen yer alıyor. Bu yılın bir diğer yeni üyesi Gain ise sekiz diziyse üçüncü sırada. Aslında bu sonuçlar da yeni üyelerin pazarda kalıcı hale gelebilmek için hızlı üretimle ilke edindiğini gösteriyor. Ülkenin en çok kullanılan dijital platformu Netflix'te bu sayı üç yılın toplamında yedi. Yine de Netflix de yerli içeriği ilke edinmiş olacak ki önümüzdeki sezon 9 yeni yerli diziyi seyirciyle buluşturacak. 2017'den 2021'e kadar sadece

27 dijital dizi üretilirken, 2021'in sadece ilk altı ayında bu sayı 29'a çıktı. Bu yapımların yüzde 40'ında Exxen, yüzde 28'ine Gain imza attı. Aynı zamanda 2017-2018 sezonuna iddialı projelerle giriş yaptıktan sonra uzun bir süre duraklama yaşayan PuhuTV, Seyyar dizisiyle dönüşünü müjdeledi.

Yeni platformlar yolda

Dijital diziler bunlarla da sınırlı kalmayacak. Exxen ve Blu TV'den yeni sezonda en az dörder yeni dizi göreceğiz. Netflix'in Ekim 2020'deki toplantısında açıkladığı yeni dizileri ise yolda. Ayrıca Disney Plus ve HBO Max'in Türkiye pazarına gireceği, Amazon ve Turkcell TV+'ın yerli içerik üretimine başlayacağı kulislere konuşulan konular arasında. Tüm bu gelişmelerle birlikte Türk dijital dizi pazarı devasa boyutlara ulaşacak. •

40

Ortalama Bölüm Süresi

29

2012'deki yeni internet dizisi

9

Dizi Üreten Dijital Platform

10

Ortalama Bölüm Adeti

blutv

4 YILDA
20 DİZİ

Masum
Sahipli
7 Yüz
Sıfır Bir
Dudullu Postası
Bozkır
Bartu Ben
Behzat Ç
Aynen Aynen
Sokağın Çocukları
Alef
Çıplak
Yarım Kalan Aşklar
Saygı
Bonkis
Hiç
Acans
Doğu (Vodafone TV)
Yeşilçam

puhutv

4 YILDA
5 DİZİ

Fi
Şahsiyet
Dip
Jet Sosyete
Seyyar

Türk Dizilerinin
Dijital Platform Yolculuğu
BUGÜNE KADAR
56 DİZİ
9 DİJİTAL
PLATFORM

NETFLIX

3 YILDA
7 DİZİ

Hakan Muhafız
Atiye
Rise of Empires: Ottoman
Aşk 101
Bir Başkadır
50 m2
Fatma

DİĞER PLATFORMLAR

4NİK Yeni Başlangıçlar (Fox Play)
Kafa Doktoru (Vodafone TV)
Aile Şirketi (beIN Connect)
Girift (Kanal D Web)

EXXEN

6 AYDA
12 DİZİ

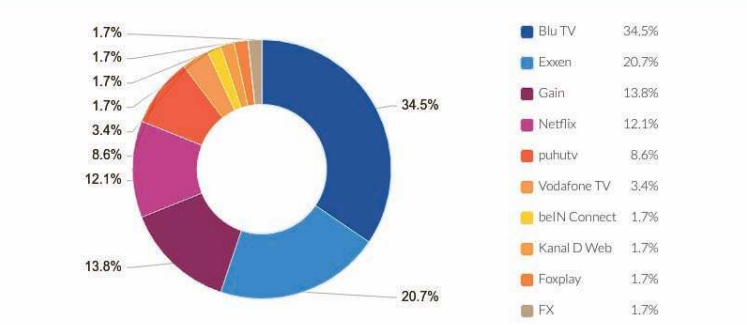
Gibi
Hükümsüz
İşte Bu Benim Masalım
Öğrenci Evi
Sihirli Annem
Vahşi Şeyler
Yetiş Zeynep
Bir Yeraltı Sit-com'u
İlginç Bazı Olaylar
Adım Başı Kafe
Olağan Şüpheliler
Ölüm Zamanı

GAIN

6 AYDA
8 DİZİ

10 Bin Adım
Terapist
Özelden Yürüyenler
Ex Aşkım
Senkron
Metot
Bizi Ayıran Çizgi
Ayak İşleri

İNTERNET DİZİLERİNİN DAĞILIMI

En uzununu Sıfır Bir oldu

Ortalama bölüm süresi: 40 dakika

En uzun süre ortalaması: Fi (70 dakika, puhutv)

En kısa süre ortalaması: Aynen Aynen (8 dakika, Blu TV)

Ortalama bölüm sayısı: 11 bölüm

En uzun süreli dizi: Sıfır Bir (43 bölüm, Blu TV)

En Kısa Süreli Dizi: Metot (4 bölüm, gain)

Aktif Olarak Devam Eden Diziler: Adım Başı Kafe, Olağan Şüpheliler, Ölüm Zamanı (Exxen, cuma günleri)

Netflix'teki *Hit&Run*'da Lior Raz ve gazeteci Avi Issacharoff yine formunda

DEFNE AKMAN

Lior Raz, Netflix dizisi *Fausta*'da öfkeli, kavga çıkarmaya hazır, ne zaman ne yapacağı kestirilemeyen, eski özel kuvvet kumandanı, gözü kara Doron Kaviliov'u canlandırmıştı. Eğer *Fausta*'yı sevdiyseniz, İsraili yıldızın *Fausta*'yı da beraber yazdığı gazeteci Avi Issacharoff ile ortak eseri yeni Netflix dizisi *Hit&Run* tam size göre.

Tel Aviv ve New York'ta geçen *Hit&Run*'da Raz, turist rehberi Segev Azulai karakteri ile karşımızda. Segev, Amerikalı karısı Danielle'ın Tel Aviv'de bir arabanın çarpıp kaçması sonucunda ölümünün ardından hayatı alt üst olan bir adam. Perişan Azulai, karısının katillerini bulmak için her şeyi yapmaya hazır olarak A'da'ye gider. İsraili polis dedektifi kuzeni

Tali ve New York'ta yaşayan iki eski arkadaşının (biri geçmişin pençesine kendini kaptırmış Ron, diğeri araştırmacı gazeteci ve eski sevgili Naomi) yardımıyla, kaybettiği eşinin sandığı gibi biri olmadığını öğrenir.

Sevgilisinin hikâyesi

Tıpkı *Fausta*'daki gibi, askerlik dönemlerinde seçilmişlerden oluşan gizli bir terörle mücadele ekibinde görev alan Raz ve Issacharoff, senaryolarını kişisel deneyimlerinden yola çıkarak yazan insanlar. Lior Raz dizinin hikayesini Kudüs'te henüz 19 yaşındayken terörist bir saldırıda bıçaklanarak öldürülen kız arkadaşı Iris Azulai'nin anısından yola çıkarak aktarmış, canlandırdığı karakter de zaten onun soyadını taşıyor. Yıllarca yas tuttuğunu ifade eden oyuncu duygularını "Bu dizide en zor olan şey, bu yas ve kayıpla yeniden yüzleşmem

Netflix'te iki filmi daha bulunan (6 Underground ve Operation Finale) Lior Raz askerlikten sonra cebinde 125 dolarla Los Angeles'a gitmiş. Arnold Schwarzenegger Nastassia Kinski gibi ünlülerin yakın korumalığını yapmış

gerektiği" diyerek ifade ediyor.

Bu ara *Fausta*'nın dördüncü sezonunun çekimleri büyük olasılıkla ekimde başlayacak ve 2022'nin başında yayınlanacak. *Hit & Run* ise 6 Ağustos'ta tüm bölümleriyle Netflix'te. •

Gazetecinin patrondan intikamı

Kovulmak elbette istenmez ama bunu yapan patrondan intikam almak güzel bir hayal değil mi? 2017 yapımı Avusturya filmi *Wilde Maus* merkezine bunu alan bir komedi filmi. Editörlüğünü yaptığı gazeteden kovulmasıyla dünyası başına yıkılan Georg'un, onu kovan patrondan intikam alma planı basit başlayıp sonra çığrından çıkıyor. Filmin başrolündeki ödüllü oyuncu Josef Hader aynı zamanda yönetmen koltuğunda da yerini almış. (puhutv)

Misha ve kurtlar

Türk destanlarında kahramanların kurtlarla olan ilişkileri oldukça yakındır. Bunun bir benzerini, üstelik belgesel olarak dinlemek ister misiniz? *Misha and the Wolves*, diğer adıyla *Kurtlarla Yaşam*, Yahudi Soykırımı'ndan kaçan bir kızın o zamandan sonra kurtlarla yaşamasını sorguluyor. Hikayenin ne kadar gerçek olabilir? Peki böyle bir şey mümkün olabilir mi? Tüm bunları sorgulayan Britanya yapımı belgesel 11 Ağustos'tan itibaren yayında olacak. Bir yandan şüphe duyarken bir yandan sempati duymak mümkün olabilir. (Netflix)

Ödüllü bir yol filmi

2011'de Cannes Film Festivali'nde Altın Kamera Ödülü kazanan filmin konusu şöyle: Yıllardır Paraguay'dan Buenos Aires'e taşımacılık yapan bir kamyon şoförü, kucağında sekiz aylık bebeği ile Buenos Aires'e gitmek için yardım isteyen bir kadını arabasına alır. İkili birbirlerini darlamadan, çok soru sormadan yolculuklarına devam eder. (puhutv)

MEHMET DİNLER

Okan Bayülgen'in yazdığı, yönettiği ve oynadığı Harem Kabare, 10 Ağustos 21.00'de Selamiçeşme Özgürlük Parkı'nda. Oyunda Bayülgen'e Melda Gür, Merve Sevi eşlik ediyor.

Fragmanı izleyin

MAIDEN

beIN CONNECT

Kadın yelkencilerin efsane yarışı

Whitbread Dünya Turu yelken yarışını tamamı kadınlardan oluşan mürettebatla tamamlayarak tarihe geçen yelkenci ekibin ilham verici hikayesi *Maiden*, beIN Connect'te

Onlara profesyonel yelkenciler yerine gözlerini şenlendirecek birer süs gibi bakan, sürekli aşk hayatları ile ilgili sorular soran medya ise, "kızlar"ın birbirine düşeceklerine kesin gözüyle bakıyor.

beIN Connect'te yayınlanan *Maiden*, 1989'da Whitbread Dünya Turu yelkenli yarışını 17 metrelik tekneleri Maiden ve tamamı kadın mürettebatı ile tamamlayarak tarihe geçen İngiliz yelkenci Tracy Edwards'ın olağanüstü yolculuğunu konu alıyor. *Stop at Nothing: The Lance Armstrong Story* ile tanıştığımız sinemacı Alex Holmes'un imzasını taşıyan belgeselde özel arşiv görüntülerinin yanı sıra Maiden ekibiyle röportajlara da yer veriliyor.

İngiltere- Southampton'dan başlayıp aynı noktada son bulan ve dokuz ay süren Whitbread, dünyanın en uzun yelkenli yarışydı. O yıllarda tamamı

kadınlardan oluşan bir ekibin böyle bir yarışa girmesi duyulmamış bir şeydi. Tracy ve ekip arkadaşlarının zorlu ve yorucu bir yarışa hazırlanmanın yanı sıra ayrımcılıkla da mücadele etmeleri gerekiyordu.

Maiden'in 24 yaşındaki kaptanı Tracy Edwards, denizciliğe önce teknelerde tayfalık ve aşçılık yaparak başlıyor. Ardından yarışa katılabilmek için müthiş bir gayret ve liderlik göstererek, evini ipotek ediyor, ikinci el bir tekne alıyor ve mürettebatını oluşturuyor. Ürdün kralı Hüseyin'i sponsorluk için ikna etmesinin ardından ekibiyle birlikte azim ve inançla yola çıkmak için gün sayıyorlar.

Şovenist rakipleri tarafından "yosmaların teknesi" olarak etiketlenen Maiden'ın 32 bin deniz mili yarışı tamamlayabileceğine neredeyse kimse inanmıyor. Onlara profesyonel yelkenciler yerine gözlerini şenlendirecek birer süs gibi bakan, sürekli aşk hayatları ile ilgili sorular soran medya ise, "kızlar"ın birbirine düşeceklerine kesin gözüyle bakıyor.

Feminizmle barışma

Yolculuğun başında bir röportajda "feminist" kelimesinden nefret ettiğini söyleyen Edwards, ekip arkadaşlarıyla birlikte okyanusları aşıp, uzun günler geçirdikten sonra, feminizmi bağrına basmayı öğreniyor. Bugün artık emekli

olan Tracy Edwards, kurduğu Maiden Factor Foundation Vakfı ile kızların eğitimi için çalışıyor.

Maiden çok güçlü ve duygusal bir hikâye. Herkes başarısız olmalarını, daha da kötüsüz bu yarışa katılmayı denedikleri için pişman olmalarını beklerken, bu güçlü ve azimli kadınların hak ettikleri yeri almak için mücadele etmelerini izlemek müthiş ilham verici. •

DEFNE AKMAN

defnetuhanin@gmail.com

Bu yıl iyi Wong Kar-Wai yaptı

Hong Konglu yönetmenin filmleri MUBI, BluTv ve beIN Connect'te

Kendine has anlatısı sayesinde bir filmi izleyerek bile tanıyabileceğiniz Wong Kar-Wai'ye hayran olmamak zor. Anlatıldığı aşk hikayeleri izleyiciye kendi hayatını düşünme imkanı da veriyor. Hong Konglu yönetmenin altı filmi yakın zamanda MUBI'de yayına girdikten sonra BluTV kütüphanesine eklendi, bu ay içinde de beIN Connect'te yerini alacak.

Bir süredir platformda bulunan *My Blueberry Nights*'a eklenen, BluTV'deki yeni Wong Kar-Wai seçkisi ünlü yönetmenin her döneminden örnekler sunuyor. İlk parladığı dönemden 1994 yapımı *Ashes of Time Redux* ile deyim yerindeyse 'patlama yaptığı' *Chungking Express* ve *Fallen Angels* da mutlaka izlenmesi gereken yapımlar. Neredeyse adaylık kazanmadığı festival kalmayan ve Kar-Wai'ye Cannes'da En İyi Yönetmen Ödülü

lünü getiren *Happy Together* ve Altın Palmiye adaylığı kazandıran *In the Mood for Love* ile 2046. Bu altı film, ağustos ayı içinde beIN Connect'te de yerini alacak.

Bu arada bir not: BluTV'de filmleri yönetmen adıyla değil, film adıyla aratın, çünkü yönetmenin adını ne şekilde yazarsanız yazın, adında ne kadar 'Kar' geçen film varsa çıkıyor ama yönetmenin filmleri çıkmıyor. **MEHMET DİNLER**

GÖZDEN KAÇMASIN

Bir kentsel dönüşüm hikayesi

Rolling Stone dergisinin film editörü David Fear 2019'da *The Last Black Man in San Francisco* için şöyle demişti: "İlk beş dakika içinde bunun özel bir film olduğunu söyleyebilirsiniz". Joe Talbot'a Sundance'da En İyi Yönetmen Ödülü'nü kazandıran ünlü film 7 Ağustos'tan itibaren Netflix Türkiye kütüphanesi-

ne eklenecek. Daha "nezihi" hale gelen semte kendini ait hissetmeyen, değişime ayak uydurmakta zorluk çeken Jimmie'nin bununla mücadelesini izlerken bir yandan da en yakın arkadaşıyla dostluğuna hayran olabiliriz. Başrollerdeki Jimmie Fails, Danny Glover ve Tichina Arnold'a şapka çıkarmamak da çok zor olacak. **(Netflix)**

NETFLIX

THE LAST BLACK MAN IN SAN FRANCISCO

Çoluk çocuk ekran başına

İyi müzikalleri seviyoruz. İyi çizilmiş animasyonları da. İyi yazılmış dostluk hikayelerineyse bayılıyor. İşte *Vivo* bunların hepsini birden izleyicisine vaat ediyor. "Bir şarkı her şeyi değiştirebilir" sloganıyla şirin bir kinkajunun eski dostunun yazdığı şarkıyı yerine götürme görevini anlatıyor. Bu arada bir dost ve yardımcı ediniyor ve her şey çok eğlenceli geliyor. Sadece çocuklar için değil, tüm aileyle izleyebileceğiniz filmin seslendirme kadrosu da muhteşem: Lin Manuel-Miranda,

oldukça genç olan Ynairaly Simo ve tarihin en çok izlenen iki filminde de (*Avatar* ve *Avengers End Game*) yer alan Zoe Saldana. **(Netflix)**

VIVO

NETFLIX

Mini mini bir kuş donmuştu

Australya'dan Tayland'a mutlu mesut bir tatile giden ailede anne, başına gelen korkunç bir kazadan sonra felçli olarak kalıyor. Sonrası ağır depresyon, hayattan umudu kesme. Ta ki

eve yaralı bir minik kuş gelene kadar. O minik kuşun herkesin hayatını nasıl değiştirdiğinin öyküsünde anneyi oynayan (ayrıca filmin yönetmeni de olan) Naomi Watts her zamanki gibi çok iyi. **(beIN Connect)**

beIN CONNECT

PENGUIN BLOOM

Yanlış ruha ulaştınız!

Noel Coward'ın daha önce birçok kez sahneye konmuş ve uyarlamaları da yapılmış aynı adlı oyununda ölen ilk karısının ruhunun geri gelmesi ile kendisini karmaşık olayların içinde bulan bir yazarın hikayesi konu ediliyor. Filmin diğer uyarla-

malardan farkı ise oyuncularını: *Downton Abbey*'den sonra ve *Eurovision Song Contest* ile başarısını kanıtlayan Dan Stevens yazarı, Dame Judy Dench de yanlışlıkla ilk eşin ruhunu çağırarak ortalığı altüst eden medyumunu oynuyor. **(beIN connect)**

beIN CONNECT

BLITHE SPIRIT

Son yolculuk ve son söz

puhutv

HAYUTA AND BERL

Puhu TV son dönemde çok sık yaptığı gibi kütüphanesini uluslararası birçok filmle zenginleştirmeyi sürdürüyor. Bunların en nadide örneklerinden biri olan İsrailli yapımcı *Hayuta and Berl*, 2012'de beyaz perdede yer almıştı. Türkiye'de *Son Söz* olarak bilinen film hem dublaj hem de alt yazı seçeneğiyle izlenebiliyor. Devrim mücadelesinin iki kaybedeni; hayatlarının sonuna gelmiş Hayuta ve Berl'in yine de vazgeçmeyi reddetmesinin ve son bir yolculuğa çıkmasını hikayesini ilgi çekici bulabilirsiniz. **(puhutv)**

Mutfakta Paris Hilton var

Cooking with Paris, izlediğiniz hiçbir yemek programına benzemeyen bir 'yemek programı'

2020'nin Ocak ayında YouTube'a leziz bir video eklendi: *Cooking with Paris*. Ne yaparsa yapсын kaybeden ünlüler listesinden hiç çıkmayan Paris Hilton'un, yemek videolarının yükseliş trendini yakalamaya çalıştığı bir videoydu bu. 13 Ocak'ta yayınlanan programın ikinci bölümü gelmedi ama buna karşılık, o tarihten bu yana Paris Hilton'la, lazanyayla, yemekle

dalgı geçen parodi programların, ünlü şeflerin cevap videolarının haddi hesabı yok. Videonun izlenme sayısı da 5 milyonun üzerinde.

Pembe, kuyruklu elbise

Elinde Chanel giysili minicik bir köpek mutfığa girip, bunu pişirecek herhalde diye aklımızı başımızdan alan Paris Hilton, "Herkes benim çok iyi aşçı olduğumu bilir" diyer

başlıyordu lazanya pişirmeye. Ortaya çıkan şeyi yemek mümkün mü bilinmez ama Paris Hanım'ın beline kadar saçlarını savura savura süzülürken etiketi çıkmamış aletlerle mücadelesi, kıyma kavururken tuzu boca edince kıymayı bezle silişi, o kıymayı asla ve kat'a karıştırmayışı, soğan doğrama gözlüğü, kısaca 16 dakikalık programın her bir anı unutulmazdı. İşte Netflix de bu görülmeye

den inanılmayacak videoyu bir 'belgesel dizi' haline dönüştürmeye karar verdi, Paris Hilton'un yanına bazı konuklar da katarak işe koyuldu. Sonuç olarak *Cooking with Paris* dizisi platformda yerini aldı. Her biri 25 dakikanın altında altı bölümden oluşan programda Paris Hilton, Kim Kardashian West, Demi Lovato, Kathy ve Nicki Hilton gibi konuklarını ağırlıyor, onlarla birlikte yemek yapmaya girişiyor. İlk bölümün başında 3 yaşındaki kızların bayılacağı kocaman fiyonklu, pembe ve kuyruklu elbisesiyle market alışverişinde görüyoruz Paris Hilton'u. Eline bir demet frenk soğanı almış, market görevlisine "Bunlar ne?" diye soruyor. Adam ne olduklarını söyleyince ikinci soru geliyor: "Ne yapıpır bunlarla?" Arada kamera hoooop geri çekiliyor ve Paris Hilton'u çeken kamerayı, ışıkları, ekibi görüyoruz. Netflix bize "Her şeyin farkındayız, hepsi kurmaca, fazla da şey etmeyin, eğlenmenize bakın" diyor sanki. Haklı. İzlemeye YouTube'daki videodan başlamanız önerilir, onun akıllara sezağı olsa da 'doğallığı' bu dizide yok çünkü. **• ELÇİN YAHŞİ**

Imelda Staunton *The Crown*'da II. Elizabeth'i canlandıran son oyuncu olacak.

Yeni kraliçe belli

Netflix, İngiliz Kraliyet ailesini konu alan dönem dizisi *The Crown*'ın beşinci sezonunda Kraliçe II. Elizabeth'i canlandıran Imelda Staunton'un dizideki ilk fotoğrafını paylaştı.

65 yaşındaki Staunton'dan önce kraliçeyi Claire Foy ve Olivia Colman canlandırmıştı. Colman, bu rolle Altın Küre'de en iyi kadın oyuncu ödülünü almıştı.

Daha önce altı sezonda

tamamlanacağı açıklanan dizinin beşinci sezonla sona ereceği de, Staunton'ın Netflix hesabından yaptığı açıklamayla kesinleşmiş oldu: "Bir oyuncu olarak hem Claire Foy hem de Olivia Colman'ın Peter Morgan'ın senaryolarına olan özel ve benzersiz katkısını görmek benim için bir zevkti. Böyle sıra dışı yaratıcı bir ekibe katılmaktan ve *The Crown*'ı finale götürmekten gerçekten onur duyuyorum." **•**

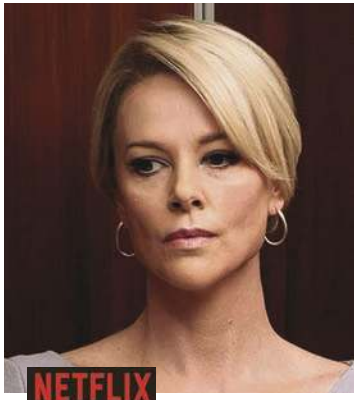
ÖZEL GÜNLERİ SESSİZCE EKRAN BAŞINDA KUTLAYARAK GEÇİRMEK İSTEYENLERE

CHARLIZE THERON FİMLERİ

Beklentiye boşa çıkarmayan Hollywood yıldızlarından biri Theron. Bu belli ki güzel olduğu kadar akıllı kadının doğum günü 7 Ağustos'u onun filmlerine ayırabiliriz

A Million Ways to Die in the West Vahşi Batı'da sen olmayan her şey seni öldürmeye çalışır. İnsanlar, hayvanlar ve bütün teknolojik aletler. Düellolardan korkan bir karakterin yavaş yavaş özgüvenini kazanıp kahraman olma hikayesi çok eğlenceli. Charlize Theron da; Seth MacFarlane, Liam Neeson, Neil Patrick Harris gibi zengin kadronun bir parçası. **(Prime Video)**

Bombshell: Harvey Weinstein skandalı patlamadan, Me Too hareketi başlamadan önce ortaya çıkan başka bir istismar skandalı daha vardı. FOX News'un başındaki Roger Ailes'in birçok kadın çalışanı istismar ettiği ortaya çıkmıştı. 2019 yapımı film bu hikayeyi anlatırken Theron'a başrollerde Nicole Kidman ve Margot Robbie eşlik ediyor. **(Netflix)**

Long Shot: Siz işsizken çocukluk aşkınızın gezegenin en güçlü insanlarından biri olmasını takip etmek zor olmalı. Fred'in, ABD Başkanlığına oynayan Charlotte ile yeniden karşılaşması oldukça eğlenceli. Üstelik bu kez iş birliği yapan ve seçimlere hazırlanan ikilinin macerası da gayet komik. Başrollerde Charlize Theron'un yanında Seth Rogen var. **(Netflix)**

Snow White and The Huntsman 1&2 Hollywood'un son 10 yıldaki can damarlarından olan eski masalları yeni bir paketle vizyona sürme hikayesinin iyi örneklerinden biri. Hikayede, Pamuk Prenses'i öldürmekle görevli Avcı'nın pişman olmasını izliyoruz. Başrolde elbette Charlize Theron, Chris Hemsworth ve Kristen Stewart var. **(Netflix)**

The Devil's Advocate: İyi hukuk filmlerini severiz. Şeytanın Avukatı bunlar arasında en nadide yerlerden birinde bulunuyor. 1998 yapımı film, sonrasında bu alanda yapılan her işe ilham kaynağı oldu. Theron başrollerdeki Al Pacino ve Keanu Reeves'e eşlik ediyor. **(Netflix)**

DUSTIN HOFFMAN FİMLERİ

Bazen bir ustanın klasiklerini ezberle bilse bile yeniden izlemek ister ya insan. İşte Hoffman'ın doğum günü olan 8 Ağustos da eskileri yad etmek için harika bir gün

Sleepers: Türkiye'de *Susunkılar* olarak uyarlanan ve büyük hayran kitlesi kazanan uyarılama o kadar beğenildi ki, *Game of Silence* adıyla tekrar ABD'de uyarlandı. İslahevinde geçen korkunç yılların intikamını almak isteyen çocukluk arkadaşlarının hikayesi. 1997 yapımı filmde Hoffman'ın yanı sıra Robert De Niro ve Brad Pitt gibi zengin bir kadro var. **(Netflix)**

The Meyerowitz Stories (New and Selected): Sanatçı babalarının unutulmaya yüz tutmuş mirasıyla ilgilenmek için eve dönen üç kardeşin klasik yeniden buluşma hikayesi oyuncu kadrosuyla birleşince ortaya bir akşamınızı harcayabileceğiniz bir film çıkıyor. Ünlü yönetmen Noah Baumbach, kadroda da Ben Stiller, Adam Sandler ve dahası... Elbette en nadide rolde Dustin Hoffman. **(Netflix)**

Meet the Fockers: *Zor Baba*, Hollywood komedisinin en nadide filmlerinden biriyken, Hoffman'ın katıldığı devam filmi *Zor Baba ve Dünyü* de bir o kadar komikti. Taze nişanlı çiftimiz bu kez diğer tarafın ailesiyle buluşmaya gidiyor. Ben Stiller, Robert De Niro... Daha ne olsun. **(Netflix)**

Kung Fu Panda Üçlemesi Hollywood animasyonlarının senaryo yapısını değiştiren seri; Po'nun "Kendi kahramanın ol" sloganına odaklanıyor. Hollywood'da beden olumlamının ilk örneklerinden olduğu söylenebilir. Zengin seslendirme kadrosunda Hoffman'ın dışında Jack Black, Ian McShane, Angelina Jolie var. **(Netflix)**

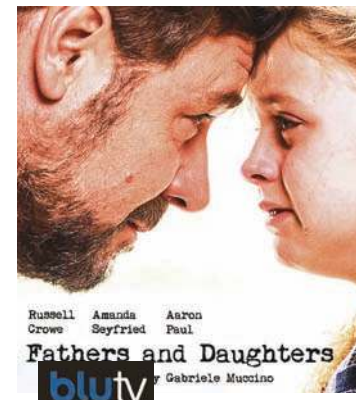
All the President's Men: ABD tarihinde istifaya zorlanmış tek başkanın, Nixon'ın hikayesinden uyarlanan film dört Oscar almış bir klasik. Hoffman'a eşlik eden Robert Redford ile bir oyunculuk ziyafeti izlemek isterseniz filmi kiralayabilir; bir Beyaz Saray skandalını öğrenebilirsiniz. **(iTunes)**

BABALAR VE KIZLARI

11 Ağustos bu zorlu ve bir o kadar da önemli ilişkiyi ayrılmış özel bir gün. Aradaki çatışmalar ne kadar zorlu olursa olsun, babaların yerini kimse tutamaz kızlar için

Like Father: Bazen evinizi bulmak için, evden kaçmanız gerekir. 2018 yapımı film, 5 yaşından beri görmediği babasıyla maceraya atılmak zorunda kalan Rachel'in duygusal hikayesine odaklanıyor. Düğün günü terk edildikten sonra balayı planına babanla birlikte çıkmak zorunda kalmayı düşünüyor. Başrollerde Kristen Bell ve Kelsey Grammer. **(Netflix)**

Fathers & Daughters: Çocukluk travmalarıyla yüzleşmek ilerleyen yaşlarda zor olabiliyor. Katie'nin küçük yaşta babasıyla yaşadıklarının etkisiyle yıllar sonra ortaya çıkan terk edilme korkusu tüm hayatını etkilerken izleyici de bu korkuya eşlik ediyor. Başrollerde Aaron Paul ve Amanda Seyfried; baba-kızı canlandıran Russell Crowe ve güzeller güzeli Kylie Rogers ile mutlaka izlenmeli. **(BluTV)**

Fatherhood: Eşinin ölümünün ardından kızını tek başına büyütmek zorunda kalan bir babanın ve sürekli "Bir eksik" hissedilen kızının hikayesi oldukça duygusal. Bebek bezi değiştirmekten, saç yapmaya; okula götürmekten her an yanında olmaya kadar her şeyi en iyi şekilde ve yalnız yapmaya çalışan Matt'i Kevin Hart canlandırırken, Melody Hurt de kızını oynuyor. **(Netflix)**

First Daughter: Amerika Başkanının kızı bile olsanız normal bir gençlik isteyebilirsiniz. Samant-ha'nın Beyaz Saray'daki hayatı sıkı normal bir hayat istemesi üzerine eğlenceli bir komedi. 2004 yapımı filmin başrolünde Katie Holmes yer alırken, Bay Başkan olan babasını da Michael Keaton canlandırıyor. **(Prime Video)**

Benim Tatlı Yalanım: Türkiye'deki baba kız hikayelerinin en samimilerinden biri. 2019 yazında 28 bölüm sürmüştü. Kızı Kayra'yı tek başına büyüten Nejat'ın, Suna'nın katılmasıyla değişen hayatı konu ediliyor. Furkan Palalı ve küçük Lavinya Ünlü'er e baba-kız oynamak çok yakışıyor. **(Puhu TV)** DERLEYEN: MEHMET DİNLER

“Yine de Güzeldir Yaşamak” isimli konser gösterisiyle yaz turnesinde olan Erol Evgün, 6 Ağustos saat 21.15'te Harbiye Açık hava Sahnesi'nde.

BILLIE EILISH

Yepyeni geleceğin yıldızı

İki yıl önce, henüz 17 yaşındayken yayınladığı ilk albümüyle rekorlar kırarak beş Grammy Ödülü kazandı. Billie Eilish bu hafta çıkan ikinci albümü Happier Than Ever'la, başarısının kalıcı olduğunu şimdiden ispatlıyor.

Apple Music'te 1.3 milyon kişi, *Happier Than Ever*'ı yayınlanmadan önce favorilerine ekledi. Bu rakam platform rekoru olarak kayıtlara geçti.

Happier Than Ever yayınladığı gün, ABD Spotify listesinde en çok dinlenen 10 şarkıdan 5'i bu albümdendi.

Eilish'in bad guy'ı Spotify'da bugüne kadar 1,8 milyar kez dinlendi.

Bu tuhaf zamanlarda dünyanın herhangi bir yerinde genç olmak zor. Her şey bir kenara, içinde bulunduğumuz iklim krizi bile koca bir nesli zorlu bir bunalıma sürüklemek için yeterli. Durdurulamayan yangınlar, geleceği de alıp götüreren seller, ne yazık ki dünyanın her yerinde, her gün duyulan acı hikayelerden sadece birkaçı artık. Bugünün gençleri geleceğin bilinmezliğinin üzerine, bu gerçek kaygıları da içten bir şekilde yaşıyorlar. Günümüzün en popüler sanatçılarından birinin, sadece 19 yaşındaki Billie Eilish'in annesi, Kaliforniya'daki orman yangınlarını da şarkılarına konu edinen kızının kuşağı için, tam olarak böyle düşünüyor. Kızının müziğini depresif olarak tanımlayanlara; “Depresif olan müziğinin kendisi değil, günümüzün gençleri” diyor.

ALPER BAHÇEKAPILI

@alper.bahcekapili

90 milyon takipçisi var

Görünen o ki, Billie Eilish o gençleri, daha doğrusu kendi kuşağını anlamak ve onlarla bağ kurmak konusunda oldukça yetenekli. Sadece Spotify'da onu her ay 50 milyon üzerinde hayranı dinliyor. Bu istatistik onu dünyada en çok dinlenen 15. müzisyen yapıyor. (Bir numarada Eilish'in çocukluğunda aşık ve hayranı olduğu Justin Bieber var.) Aslında bu 50 milyon dinleyiciye hayran demek çok doğru değil. Apple TV+'da bu sene yayınlanan belgeseli The World's A Little Blurry'de Billie Eilish onları başka şekilde tanımlıyor. “Konserlerimde kalabalığa baktığımda bir sürü farklı yüz görüyorum. Oradaki her insan hayatında iyi, kötü, harika ya da korkunç bir şeyler yaşıyor. Ben sanatımı yaparken onların yanında olabilirim. Çünkü

onlarla aynı problemleri yaşıyorum. Müziğimi dinleyen insanları hayranım değil, bir parçam olarak görüyorum” diyor.

TikTok'un, Spotify'nın, YouTube'un, Snapchat'in, iletişim kurma ve kendini ifade etme yöntemleri açısından bambaşka bir evrenin ortasına doğan bir kuşağının yıldızı Billie Eilish. Bir parçası olarak gördüğü, Instagram'daki yaklaşık 90 milyon takipçisi ile hayatının her anında iletişim halinde. Tourette sendromundan, akıl sağlığına dair problemlerinden, depresyonundan, görünüşüyle ilgili endişelerinden de bahsedebiliyor takipçilerine.

Şimdilerdeyse konu ikinci albümü Happier Than Ever. İlk albümü When We All Fall Asleep, Where Do We Go? ile tam beş Grammy kazanmıştı Eilish. Üstelik bunların dördünü; En İyi Sanatçı, Yılın Kaydı, Yılın Albümü ve Yılın Şarkısı ödüllerini aynı sene içinde alan, müzik tarihindeki en genç sanatçıydı. Söz gençliğe

gelmişken, kendisi aynı zamanda, 30 Eylül 2021'de vizyona girecek olan yeni James Bond yapımı No Time To Die'in da, filmle aynı ismi taşıyan şarkısının bestecisi. Bu ona, bir James Bond şarkısı bestelenen en genç müzisyen unvanını getirmesinin yanı sıra, bir başka Grammy daha kazandırdı.

Okula hiç gitmedi

Bu büyük başarıların getirdiği inanılmaz bir yük de var. Hatta günümüzün bir başka başyapıtı müzisyeni Katy Perry ona; “Önümüzdeki 10 senen inanılmaz geçecek, yardıma ihtiyacın olduğunda haber ver” diyor. Eilish bu yükü, ailesinin ona verdiği muazzam destekle aştı. Okula gitmemiş. Los Angeles'ta, bu sektörle haşır neşir olan ailesi tarafından tamamen evde, sanatsal açıdan kendini dilediğince ifade etmesi konusunda cesaretlendirilerek yetiştirilmiş. Şarkılarını ailesinin evinde, abisinin odasında, onunla birlikte

bestelemiş. Artık muazzam bir servetin ve imkanın sahibi olsa da, yeni albümündeki şarkıları bestelemek için yine abisinin odasına dönmüş. Happier Than Ever her ne kadar milyonlarca aynı sorunları yaşadığını söylese de, muhtemelen hiçbirinin yüzleşmek zorunda kalmadığı kaygılarla, şöhretle ve onun getirdiği sıkıntıyla da mücadele etmek zorunda kalan, yaş almaya başlayan genç bir müzisyenin çıkış arayışını da yansıtıyor. Albüm sadece Eilish'in kuşağının değil, o geçişken müzikal yapıyla çok daha geniş bir tabanın beğenisine de hitap eden, gelecekte de övgüyle anılacak potansiyel bir pop klasiği olmayı başarıyor. Henüz bu yaşında başardıkları düşünüldüğünde, insan Billie Eilish'in olgunluk dönemini ve o gelecekte kuşağının aşmak zorunda kalacağı hangi dünya meseleleri üzerine şarkılar söyleyeceğini de merak ediyor. •

KORAY CANDEMİR:

Dünyanın halini düşündükçe hüzünleniyorum

Yeni tekliniz Kimileri'ni yayınladınız. Bu şarkının sizin için önemi nedir?

Kimileri'ni iki sene önce bestelemiştim. Yeni albüm için yazdığım ilk şarkılardan biriydi. Zaman içinde değişimler geçirdi ama hep yalnızlığı sorgulayan bir şarkıydı. Pandemiyle örtüşmesi tesadüf oldu. İlk kaydettiğimizde yenilenmiş hissetmiştim. O yüzden yeri özeldir.

Bir yandan da yeni albümünüz üzerinde çalışıyorsunuz. Her şeyin tekliler üzerine döndüğü bu çağda, bir albüm üzerine çalışmak size neler hissettiriyor?

Birkaç senedir şarkılar biriktiriyorum ve ekip olarak üzerinde çalışıyoruz. Benim için yeni ve tazelandığım bir dönem. Albüm yapmak motivasyon gerektiriyor, en çok bu

kısmı zorluyor. Sürekli tekli çıkarmak, hit şarkı arayışına girmek, albümün iskeletini oluştururken diğer şarkıların değerini azalttı. Pek hoşuma gitmese de, yeni dünya düzeni böyle.

Son yıllarda müzisyenler ve kültür endüstrisi çalışanları içinde bulundukları halden oldukça şikayetçiler. Düzlüğe çıkmak için nasıl bir yaklaşıma ihtiyaç var?

Öncelikle sistemi düzeltmek gerek. Senelerdir sağlıklı çalışmayan telif hakları meselesi var. Kayıt altına alınmayan üreticiler ve yorumcular var. Eğitim sisteminde

müziğin yeri de sorunlu. Jenerasyonlar arasında aktarılamayan deneyimler ve bilgiler var. Bunlar ancak devlet politikası ve organize olmuş üretici birlikleriyle çözülebilir. Krizden krize koşan ülkemizde hep bıçak kemiğe dayandığında akla gelen konular bunlar, düşündükçe hüzünleniyorum.

Harun Tekin'le birlikte gerçekleştirdiğiniz, bu yaz da devam eden konser seriniz Şakalı Akustik'in son yıllarda popülerliği gittikçe artıyor. Bunun sebebi ne sizce?

Harun'la bazen evde akustik gitar çalarak eğlenirdik. Bir arkadaşımız “Doğum

günümde size sahne kurayım” dedi. Provasız kaldığımız, hikayeler anlattığımız, birbirimizle uğraştığımız, seyirciyle yakın temas kurduğumuz bir sahne.

Konsol oyunları ile aranız iyi. Şu sıralar keyif aldığınız neler var?

Sinclair, Commodore, Amiga ve PlayStation dünyalarının tadını almış çocuklarıyım. Şimdilerde en çok FIFA serisini oynuyorum, hayranı olduğum oynusa Mass Effect. •

Yeni albüm çalışmalarını sürdüren Koray Candemir, bu kaydın habercisi Kimileri'ni yayınladı

HAFTANIN ŞARKILARI

En tazeler, en güzeller, bu hafta dinlemeye doyamadığım şarkılar

1- Zella Day / “Golden”	
2- Jungle / “Truth”	
3- Jelani Aryeh / “Stella Brown”	
4- Terry Presume / “Act Up”	
5- Brett Dennen / “Paul Newman Daytona Rolex”	
6- Jackii Kennedy / “Castaway”	
7- beaux / “it's a landslide”	
8- Oberhofer / “What Does It Mean To Me?”	
9- Smiley & Drake / “Over The Top”	
10- Andreas Toftemark / “A New York Flight”	

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

HAFTANIN YERLİLERİ

Memlekettten her hafta en iyi yeni şarkılar

1- Fikri Karayel & Ceylan Ertem / “Karanlıkta”	
2- Hazel / “Mesaj Bırak”	
3- Melis Karaduman / “Zamansız”	
4- Deniz Love / “Fool Like Me”	
5- KÖFN / “Soygun”	
6- Tunç Çakır / “To Hope”	
7- Aynur / “Berfek Bari”	
8- Yalnayak / “Sakla Zamanı”	
9- Can Baydar / “Yine”	
10- Harun Adil & Şaniser / “6Binbar”	

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

FUNK ŞARKILARI

Funk klasiklerinden unutamadıklarımız...

1- Chaka Khan / “Like Sugar”	
2- Bill Withers / “Use Me”	
3- The Meters / “Cissy Strut”	
4- Boggie Nights / “Heatwave”	
5- James Brown / “Get Up Off That Thing”	
6- Average White Band / “Pick Up The Pieces”	
7- Kool & The Gang / “Jungle Boogie”	
8- Tom Browne / “Funkin' for Jamaica”	
9- Stretch / “Why Did You Do It”	
10- Marceo And The Macks / “Soul Power 74”	

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

ALPER BAHÇEKAPILI'DAN HAFTANIN ÖNERİLERİ

KONSER

mor ve ötesi
Bodrum Antik Tiyatro,
6 Ağustos

Türk rock tarihinin en kıymetli topluluklarından biri mor ve ötesi. Kayıtları kadar konserleri de bu kıymeti her zaman yansıtıyor. Onları bu hafta sonu önce Bodrum'da, ardından da 7 Ağustos gecesi Çeşme Açık hava Tiyatrosu'nda izleyebilirsiniz. Grup 12 ve 15 Ağustos tarihlerinde ise İstanbul'da, Harbiye Cemil Topuzlu'da sahne alacak.

Fazıl Say
Bodrum Antik Tiyatro,
8 Ağustos

Ağustos ayı boyunca Fazıl Say Türkiye'nin yazlık beldelerinde sahnede olacak. Bu sene Türk Bestecileri Serisi ile ilgi gören piyanisti, Ağustos'taki Bodrum konserinin ardından Datça Açık hava Tiyatrosu (21 Ağustos), Kuşadası Altın Güvercin Tiyatrosu (22 Ağustos), Denizli Açık hava (23 Ağustos) ve Çeşme Açık hava Tiyatrosu'nda (24 Ağustos) izleyebilirsiniz.

ALBÜM

Max Richter
Exiles

Alman/İngiliz besteci Max Richter geçen aylarda Gazete Oksijen'de bir söyleşisiyle de yer almıştı. Toplumsal meselelere üzerine üretim yapmak konusunda geri durmayan müzisyen, bu hafta yeni çalışması Exiles'ı yayınladı. Eser, ilhamını trajik bir hadiseden, 2015'te Libya'dan İtalya'ya doğru yola çıkan teknelerin batmasından ve 800 göçmenin ölmesinden alıyor. Prömiyerini 2016'da yapan Exiles'in konu aldığı göçmen krizi çağımızın en büyük sorunlarından biri. Richter bu yeni kaydıyla bir trajediden umut yaratmayı başarıyor.

Gitarın özgür iradesini elinden alıyorum

Deniz Cuyan, İstanbul Film Festivali'nde bu sene En İyi Özgün Müzik Ödülü'nü Av filmi ile kazandı. Türkiye'deki kariyerinin ardından 10 yıl önce ABD'ye yerleşen besteci, Netflix yapımları Pera Palas'ta Gece Yarısı ve Rise of Empires: Ottoman'ın da müziğini yapıyor. Ve daha neler neler...

ALPER BAHÇEKAPILI
@alper.bahcekapili

Deniz Cuyan'ın hikayesi Kadıköy sokaklarında başlıyor. Topluluğu Porthecho ile 2000'lerin başında, dönemin oldukça ilerisinde, Türkiye'de pek de örneği olmayan, elektronik temelli bir müzik yapıyordu. New York'ta ve Los Angeles'ta geçirdiği vakit, besteciyi başka bir mertebeye taşımış.

Los Angeles'ta yaşıyorsunuz. Burada müzik üretmeye dair neler söyleyebilirsiniz?

Los Angeles'ın hissini dışarıdan gelenlere anlatmak hep zor oluyor. Sebebi buranın tamamen proje bazlı bir yer olması sanırım. Bu projeler film yapımı gibi klişelerin yanı sıra kendini bahçe düzenleme sanatında kaybetmek de olabilir. Arkadaşlıklar, kentteki ortak mekanlar, hep bu projeler etrafında belirleniyor. Müzisyenlere çok fazla fırsat sağlayan bu dünyada eğer

projelere dahil olabiliyorsanız kendinizi cennette, eğer dışındaysanız da çölde hissedebiliyorsunuz.

İstanbul Film Festivali'nde bu sene En İyi Özgün Müzik Ödülü'nü senaryosunu yazdığınız ve müziklerini yaptığınız Av kazandı. Sizce filmi ödüle layık kılan şey neydi?

Genel olarak ödüllere fazla anlam yüklemeyi sevmiyorum. Ama bence film yapımı o kadar zorlu bir süreç ki, her türlü kutlama şansını iyi değerlendirmek gerekiyor. Başta senaryoyu beraber yazdığım, Av'ın yönetmeni Emre Akay ve başrolde inanılmaz bir performans çıkaran Billur Melis Koç olmak üzere bütün ekip, gösterdikleri özveriyle ödülü hak ettiler. Brian Bender ile beraber ses tasarımı ve müziği aynı anda yapmamız bu filmin ses bandını kendine has kılıyor olabilir.

Netflix bu sene Charles King romanı Pera Palas'ta Gece Yarısı'nı diziyeye dönüştürüyor. Müziklerini de siz yapıyorsunuz. 1920'ler İstanbul'unu müzikle beraber merkeze alan bu yapım için çalışmak nasıl bir deneyim?

Başta senaryoyu beraber yazdığım, Av'ın yönetmeni Emre Akay ve başrolde inanılmaz bir performans çıkaran Billur Melis Koç olmak üzere bütün ekip, ödülü hak ettiler."

Bir süredir film müziği için bir yöntem uygulamaya çalışıyorum. Projeler senaryo aşamasındayken müzikleri ortaya çıkarmaya başlıyorum. Böylece oyuncuların yazarlara kadar tüm ekip müzikleri baştan dinleyip, o havaya daha iyi girebiliyorlar. Bu yapımda da daha çekimler başlamadan önce tüm müzikal temalar ortaya çıkmıştı. Türkiye'nin son yıllarda içinde bulunduğu politik kâbus da dikkate alındığında, Cumhuriyetin ilk kurulduğu zamanları ele alan bir projede çalışmak

gurur verici bir deneyim.

Rise of Empires: Ottoman'ın yeni sezonunun müzikleri de sizin elinizden çıkacak. İstanbul'un fethini işitsel dünyasını tasarlarlarken aklınızda neler vardı?

Bu gibi projelerde en büyük korkum tek taraflı destanlar yazmaya çalışmak. Birilerinin kutladığı İstanbul'un fethi, başka insanlar için Konstantinopolis'in düşüşü olarak da görülebilir. Bence filmlerin bu geniş bakış açısına sahip olmaları gerekir. Yönetmen Emre Şahin başta olmak üzere tüm ekip bunun bilincindeydi. Her türlü imparatorluk fikrine mesafeli duran birisi

olarak, müziklerin de zafer temalı değil, son derece karmaşık, çok boyutlu bir tarihsel hikayeyi anlatan bir araç

2009 One Love Festivali'nde grubu Porthecho ile.

olması bizim için çok önemli.

Bu sene solo kariyerinize de adım atıp kusursuz ilk albümünüz No Such Thing As Free Will'i yayınladınız. Dinleyiciye neyi sunmaya çalıştınız?

Müziğe ilk başladığım enstrüman olan gitara geri dönüp, çağdaş klasik müzik olarak tanımlanabilecek bir dünyaya daldım. Albüm bu serinin ilk cildi gibi düşünülebilir. Bir klasik gitarı kendi haline bırakmazsınız, ne yapar? Herhalde gidip bütün gün Granada'da şarap içer. Ben ise bu enstrümanın özgür iradesini yok edip, ona sanki bir modüller synthesizer gibi davranıp, elektronik müzik kurallarına maruz bırakmayı seviyorum. Steve Reich, Philip Glass gibi isimlerle çalışmış olan Greg Chudzik'in de yaylıları çaldığı ikinci albüm yolda. •

Deniz Cuyan şu sıralar film prodüktörlüğü de yapıyor. Leah Vincent'ın Penguin'den çıkan best seller kitabı Cut Me Loose'un sinemaya uyarlanması onun sayesinde olacak.

Gastronomi, Teknoloji, Tarih, Televizyon, Müzik, Bulmaca gibi geniş yelpazedeki yayınlarımızı **innomag.com.tr** online satış sitemizden ücretsiz kargoyla sipariş verebilirsiniz.

innomag

ÜCRETSİZ KARGO
Tüm ürünlerde

GÜVENLİ ÖDEME